

1

NGUYỄN THỊ NHUNG (Tổng Chủ biên)
NGUYỄN TUẤN CƯỜNG – NGUYỄN HỒNG NGỌC (đồng Chủ biên)
NGUYỄN ĐỨC GIANG – VÕ THỊ NGUYỄN – ĐÀM THỊ HẢI UYÊN – TRẦN THỊ VĂN

MĨ THUẬT

7

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ NHUNG (Tổng Chủ biên)

NGUYỄN TUẤN CƯỜNG – NGUYỄN HỒNG NGỌC (đồng Chủ biên)

NGUYỄN ĐỨC GIANG – VÕ THỊ NGUYỄN – ĐÀM THỊ HẢI UYÊN – TRẦN THỊ VÂN

MĨ THUẬT

7

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học mỹ thuật trong sách này được tiến hành qua 5 hoạt động. Mỗi hoạt động, các em thực hiện nhiệm vụ học tập như sau:

- 1 KHÁM PHÁ:**
Bài học có thể được bắt đầu bằng cách: quan sát thực tế, tranh, ảnh, sản phẩm mỹ thuật hay trải nghiệm,...
- 2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC, KĨ NĂNG:**
Quan sát, trải nghiệm và tìm hiểu cách thực hiện để rút ra kiến thức, kĩ năng.
- 3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO:**
Vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học để thực hành, sáng tạo sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật cá nhân hoặc nhóm.
- 4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ:**
Tham gia trưng bày, chia sẻ cảm nhận và đánh giá về sản phẩm của mình, của bạn. Theo dõi đánh giá của giáo viên.
- 5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN:**
Củng cố và kết nối kiến thức mỹ thuật với cuộc sống.

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Mĩ thuật 7 – Chân trời sáng tạo – Bản 1 là sách giáo khoa cụ thể hoá Chương trình Giáo dục phổ thông môn *Mĩ thuật 2018*. Với quan điểm phát huy tối đa năng lực tự học và sáng tạo cho học sinh, khi biên soạn cuốn sách này, các tác giả đã kế thừa, phát triển ưu điểm của các sách giáo khoa *Mĩ thuật* trước đây, đồng thời vận dụng linh hoạt, sáng tạo các phương pháp học tập dựa trên lí thuyết Đa trí tuệ của Howard Gardner và lí thuyết Học tập trải nghiệm của David Kolb.

Nội dung sách bao gồm 16 bài được cấu trúc theo 5 chủ đề: *Chữ cách điệu trong đời sống, Nghệ thuật Trung đại Việt Nam, Hình khối trong không gian, Nghệ thuật Trung đại thế giới, Cuộc sống xưa và nay*. Các bài học trong mỗi chủ đề được liên kết, hệ thống với nhau về nội dung giáo dục với các hình thức *mĩ thuật* đa dạng và phương pháp học tập linh hoạt, trong đó kết quả của bài học trước là khởi đầu cho bài học sau. Thông qua các bài học, các em học sinh được khám phá vẻ đẹp thiên nhiên, đất nước, con người; có ý thức trân trọng, giữ gìn, phát huy giá trị của các di sản văn hoá, nghệ thuật tiêu biểu của Việt Nam và thế giới.

Mỗi bài học được thiết kế thành 5 hoạt động: *Khám phá; Kiến tạo kiến thức, kĩ năng; Luyện tập – Sáng tạo; Phân tích – Đánh giá; Vận dụng – Phát triển*. Các hoạt động đều có yêu cầu, chỉ dẫn cụ thể, rõ ràng; các thông tin, tư liệu chính xác, khoa học, hình ảnh phù hợp, hấp dẫn. Nhờ đó, học sinh có thể tự học, hợp tác với bạn, tương tác với giáo viên nhằm kiến tạo kiến thức, kĩ năng để hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực chung và năng lực đặc thù của môn *Mĩ thuật* như: Quan sát và nhận thức thẩm mĩ, Ứng dụng và sáng tạo thẩm mĩ, Phân tích và đánh giá thẩm mĩ. Các bài học được sắp xếp từ dễ đến khó nhằm khuyến khích học sinh bộc lộ khả năng học tập, sáng tạo theo năng lực, sở thích và điều kiện thực tế; đồng thời gợi mở để các em kết nối kiến thức *mĩ thuật* với các môn học khác và với cuộc sống, góp phần hình thành, phát triển năng lực sáng tạo và sáng tạo không ngừng ở mỗi em.

Hi vọng cuốn sách giáo khoa *Mĩ thuật 7 – Chân trời sáng tạo – Bản 1* luôn là người bạn đồng hành thân thiết cùng các em thoải sức sáng tạo theo năng lực, sở thích và điều kiện thực tế của mình.

Chúc các em luôn vui thích và sáng tạo trong học tập.

CÁC TÁC GIẢ

Mục lục

Trang

Hướng dẫn sử dụng sách	2
Lời nói đầu	3

Chủ đề: CHỮ CÁCH ĐIỆU TRONG ĐỜI SỐNG 6

Bài 1 Nhịp điệu và sắc màu của chữ	6
Bài 2 Logo dạng chữ	10

Chủ đề: NGHỆ THUẬT TRUNG ĐẠI VIỆT NAM 14

Bài 3 Đường điểm trang trí với họa tiết thời Lý	14
Bài 4 Trang phục áo dài với họa tiết dân tộc	18
Bài 5 Bìa sách với di sản kiến trúc Việt Nam	22

Chủ đề: HÌNH KHỐI TRONG KHÔNG GIAN 26

Bài 6 Mẫu vật dạng khối trụ, khối cầu	26
Bài 7 Ngôi nhà trong tranh	30
Bài 8 Chao đèn trong trang trí kiến trúc	34

Tổng kết học kì I: TRUNG BÀY SẢN PHẨM MĨ THUẬT 38

Chủ đề: NGHỆ THUẬT TRUNG ĐẠI THẾ GIỚI 40

Bài 9	Cân bằng đối xứng trong kiến trúc Gothic	40
Bài 10	Hình khối của nhân vật trong điêu khắc	44
Bài 11	Vẻ đẹp của nhân vật trong tranh thời Phục hưng	48
Bài 12	Những mảnh ghép thú vị	52

Chủ đề: CUỘC SỐNG XƯA VÀ NAY 56

Bài 13	Chạm khắc đình làng	56
Bài 14	Nét, màu trong tranh dân gian Hàng Trống	60
Bài 15	Tranh vẽ theo hình thức ước lệ	64
Bài 16	Sắc màu của tranh in	68

Tổng kết năm học:

TRƯNG BÀY SẢN PHẨM MĨ THUẬT 72

Giải thích thuật ngữ	74
----------------------	----

Bài 1 NHỊP ĐIỆU VÀ SẮC MÀU CỦA CHỮ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được nét đẹp, cách tạo hình và trang trí từ những chữ cái.
- Tạo được bố cục trang trí bằng những chữ cái.
- Phân tích được nhịp điệu và sự tương phản của nét, hình, màu trong bài vẽ.
- Nêu được vai trò, giá trị tạo hình của chữ ứng dụng trong đời sống.

CHUẨN BỊ

Giấy, bút, màu vẽ, bút chì, tẩy, một số mẫu chữ đẹp.

1 Khám phá một số hình thức tạo hình từ những chữ cái

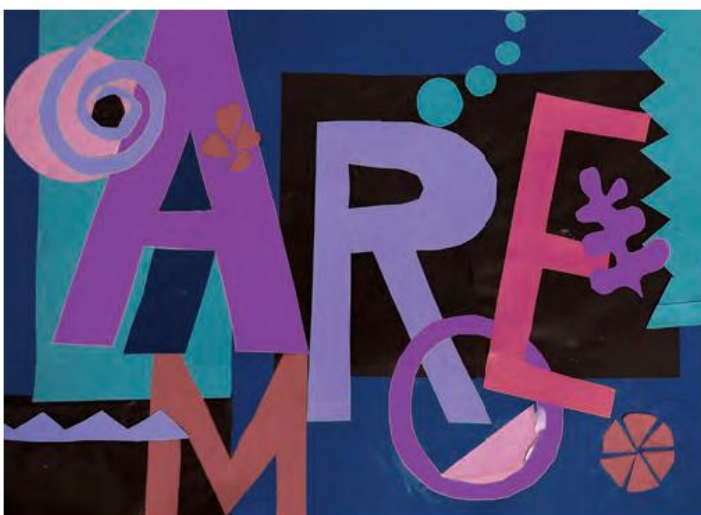
Quan sát hình và chỉ ra:

- Những chữ cái và kiểu chữ được sử dụng.
- Hình thức sắp xếp chữ.
- Màu sắc của các chữ cái và nền.

1

2

1. Thanh Tuấn (Thành phố Hồ Chí Minh), Chữ, sáp dầu.
2. Châu Anh (Thành phố Hồ Chí Minh), Chữ, cắt dán.

2

Cách tạo bố cục bằng những chữ cái

Quan sát hình và chỉ ra cách tạo một bố cục bằng những chữ cái.

1. Lựa chọn kiểu chữ và chữ cái sẽ sử dụng.
2. Phác khung hình cho các chữ.
3. Vẽ chữ để tạo mảng hình giữa các chữ.
4. Vẽ màu hoàn thiện bố cục.

Chữ có thể được sử dụng như một yếu tố tạo hình độc lập để vận dụng vào thiết kế các sản phẩm mỹ thuật.

3

Vẽ bố cục trang trí bằng những chữ cái

- Lựa chọn kiểu chữ và những chữ cái phù hợp với ý tưởng bài vẽ.
- Xác định khuôn khổ của bài vẽ.
- Thực hiện bài vẽ theo hướng dẫn.

1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Thành An (Hà Nội), Chữ, màu sáp.
2. Thùy Dương (Hà Nội), Chữ, màu dạ và màu gouache.
3. Châu Anh (Thành phố Hồ Chí Minh), Chữ, màu dạ.
4. Ngọc Trang (Thành phố Hồ Chí Minh), Chữ, màu gouache.

Lưu ý !

Chỉ nên sử dụng một đến hai kiểu chữ trong bài vẽ.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích về:

- Bài vẽ em yêu thích.
- Biểu cảm của màu sắc trong bài vẽ.
- Nhịp điệu về đường nét và sự tương phản của màu sắc, đậm nhạt trong bài vẽ.
- Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ hoàn thiện hơn.

5 Tìm hiểu những ứng dụng của chữ trong cuộc sống

Quan sát để nhận biết một số hình thức ứng dụng của chữ trong cuộc sống.

Ảnh: shutterstock.com

Ngoài chức năng truyền tải thông tin, chữ còn có nhiều kiểu dáng phong phú; được sử dụng trong mỹ thuật ứng dụng, là điểm nhấn thu hút thị giác làm tăng giá trị thẩm mỹ cho sản phẩm.

Bài 2 LOGO DẠNG CHỮ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được cách thức sáng tạo logo (lô-gô) dạng chữ.
- Vẽ được logo tên lớp.
- Phân tích được sự phù hợp giữa nội dung và hình thức, tính biểu tượng của logo trong sản phẩm.
- Chia sẻ được cảm nhận về sự hấp dẫn của chữ trong thiết kế logo.

CHUẨN BỊ

Giấy vẽ,
màu vẽ,
bút chì, tẩy.

1 Khám phá một số hình thức logo dạng chữ

Quan sát một số logo dạng chữ và cho biết:

- Màu sắc, hình dáng chữ.
- Vai trò của chữ trong logo.

Ảnh 1: Đài Truyền hình Việt Nam

Ảnh 2, 3, 4: shutterstock.com

2

Cách thiết kế logo tên lớp

Quan sát hình và chỉ ra cách thiết kế logo tên lớp.

1

2

3

1. Xác định nội dung và hình thức chữ sẽ cách điệu.
2. Phác thảo chữ cách điệu bằng nét.
3. Vẽ chi tiết chữ cách điệu và trang trí thêm tạo ấn tượng.
4. Vẽ màu hoàn thiện.

4

Mình họa: Thanh Nga (Thành phố Hồ Chí Minh),
Logo lớp, màu chì và màu sáp.

Biểu trưng hoặc logo thương hiệu có thể được tạo ra từ chữ cách điệu với nét đặc trưng riêng.

3

Thiết kế logo tên lớp

- Tham khảo một số logo dạng chữ để lên ý tưởng.
- Vận dụng cách sáng tạo chữ trang trí để thiết kế logo tên lớp.

Hình tham khảo: Một số dạng thức bố cục logo.

1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1

2

1. Ngọc Hiền (Thành phố Hồ Chí Minh),
Logo lớp, màu chì và màu sáp.
2. Ngọc Mai (Yên Bái), Logo lớp, màu dạ.

Lưu ý !

Chữ sử dụng trong logo nên cách điệu đơn giản, dễ đọc. Kiểu chữ, hình, màu phù hợp với nội dung cần truyền đạt.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích về:

- Mẫu logo em yêu thích.
- Sự phù hợp của kiểu chữ với nội dung liên quan của logo.
- Ý tưởng thẩm mỹ của logo.
- Ý tưởng điều chỉnh để logo đẹp và hoàn thiện hơn.

5 Tìm hiểu một số hình thức logo

Quan sát hình để nhận biết một số hình thức logo dạng hình và dạng hình kết hợp với chữ.

1. Logo Hội Sinh viên Việt Nam

2. Logo Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam

3. Logo Liên hợp quốc

4. Logo Olympic

Ảnh 1: Hội Sinh viên Việt Nam

Ảnh 2: Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam

Ảnh 3, 4: shutterstock.com

Logo thường được thiết kế đơn giản, cô đọng, dễ nhớ để đáp ứng việc nhận diện thương hiệu hoặc đối tượng cần thể hiện. Logo được thể hiện với các hình thức khác nhau như: dạng chữ, dạng chữ kết hợp với hình, dạng hình.

Nghệ thuật Trung đại Việt Nam

Bài 3 ĐƯỜNG ĐIỂM TRANG TRÍ VỚI HOẠ TIẾT THỜI LÝ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được vẻ đẹp tạo hình và cách trang trí đường điểm với họa tiết thời Lý.
- Tạo được mẫu trang trí đường điểm với họa tiết thời Lý.
- Phân tích được sự lặp lại, nhịp điệu, hài hoà về đường nét, hình khối của họa tiết thời Lý trong sản phẩm mỹ thuật.
- Có ý thức giữ gìn, phát huy nét đẹp di sản nghệ thuật của dân tộc.

CHUẨN BỊ

Giấy,
giấy can,
màu, bút
vẽ, hình
ảnh họa
tiết thời Lý.

1 Khám phá một số họa tiết đặc trưng của thời Lý

Quan sát hình và chỉ ra:

- Họa tiết trang trí thường được sử dụng.
- Nguyên lí tạo hình thường sử dụng trong trang trí.
- Chất liệu và hình thức thể hiện.

1. Đầu rồng

2. Lá đề hình phượng

3. Đầu phượng

4. Khối đá chạm hình sóng nước

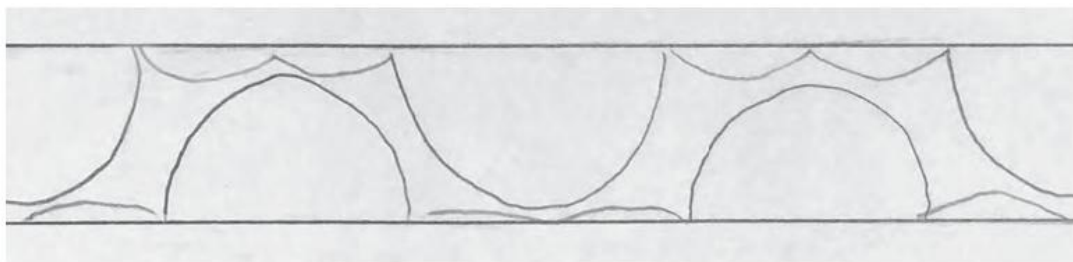
Ảnh: 1, 2, 3. PGS. TS. Bùi Minh Trí – Viện Nghiên cứu Kinh thành
4. Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam

2

Cách vẽ trang trí đường diềm

Quan sát hình và chỉ ra cách vẽ trang trí đường diềm với hoạ tiết có sẵn.

1

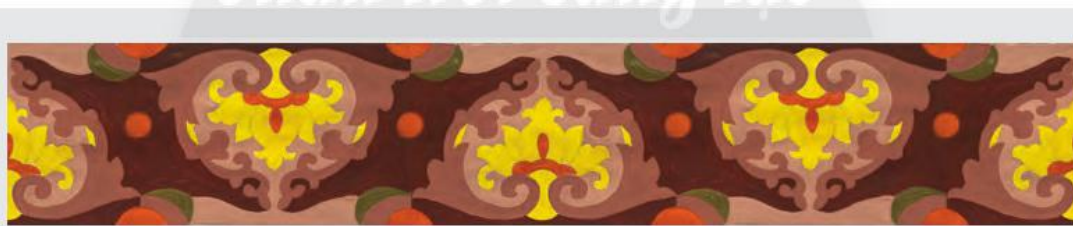
2

3

4

1. Kẻ hai đường thẳng song song, sử dụng nguyên lí lặp lại vẽ phác hình hoạ tiết chính tạo nhịp điệu của đường diềm.
2. Vẽ rõ hình hoạ tiết chính của đường diềm.
3. Vẽ thêm hoạ tiết phụ tạo sự liên kết các hình trong đường diềm.
4. Vẽ màu hoàn thiện đường diềm.

Đường diềm là một dạng thức bố cục trang trí, trong đó các hoạ tiết được sắp xếp nối tiếp nhau theo nguyên lí lặp lại.

3

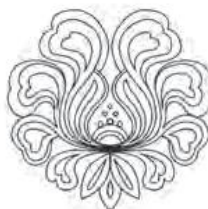
Vẽ trang trí đường diềm với hoạ tiết thời Lý

- Lựa chọn hoạ tiết thời Lý để sử dụng cho bài vẽ.
- Xác định cách mô phỏng hoạ tiết lặp lại cùng chiều hoặc đảo chiều và thực hiện theo hướng dẫn.

Hình tham khảo:

1. Hình hoạ tiết hoa sen

2. Hình hoạ tiết hoa sen

3. Hình hoạ tiết hoa mẫu đơn

Sản phẩm của học sinh:

1

2

3

1. Mai Linh (Hoà Bình), Đường diềm, màu sáp.
2. Tuấn Long (Hoà Bình), Đường diềm, màu gouache và màu dạ.
3. Minh Chính (Hà Nội), Đường diềm, màu dạ.

Lưu ý !

- Nên vẽ hoạ tiết ra giấy rồi can lặp lại vào đường diềm.
- Hoạ tiết cần thống nhất về phong cách tạo hình.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Bài vẽ em yêu thích.
 - + Đặc điểm về nét, hình, màu của hoạ tiết.
 - + Giá trị thẩm mỹ và văn hoá của hoạ tiết trong bài vẽ.
 - + Các nguyên lí được sử dụng trong bài vẽ.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ hoàn thiện hơn.
- Kể tên một số hoạ tiết trang trí thời Lý mà em biết.

5 Tìm hiểu hình tượng rồng Việt Nam thời Trung đại

Đọc thông tin dưới đây để nhận biết nét đặc trưng của hình tượng rồng Việt Nam thời Trung đại.

Hoạ tiết trang trí thời Trung đại Việt Nam rất phong phú, đa dạng như: hoa sen, hoa cúc, lá đề, rồng, rùa, phượng,... trong đó tiêu biểu là hình tượng rồng. Trong mỗi giai đoạn phát triển của nghệ thuật Trung đại, hình tượng rồng có sự biến đổi và mang đặc trưng riêng thể hiện văn hoá của người Việt ở mỗi triều đại phong kiến.

Rồng trong chạm khắc thời Lý được thể hiện với dáng vẻ hiền hoà, uốn khúc mềm mại, nhịp nhàng, thân tròn lẳn, thon dần về phía đuôi, thường không có vẩy. Rồng thời Trần vẫn giữ dáng dấp như ở thời Lý nhưng lượn thoải mái hơn, động tác dứt khoát, mạnh mẽ, thân mập chắc, đầu có sừng, lưng có vây, thân có vẩy, thể hiện sự dũng mãnh uy nghiêm. Thời Lê và thời Nguyễn, hình tượng rồng về cơ bản kế thừa những nét đẹp của các thời kì trước, nhưng độ cong uốn lượn lớn hơn. Thời Lê, đầu rồng to hơn. Đến thời Nguyễn, rồng có sừng hai chạc và vây lưng hình tam giác nhô cao, nhọn.

Hình tượng rồng thời Trung đại được xem là đại diện của các thế lực tự nhiên và là biểu tượng của uy quyền nên được sử dụng nhiều trong kiến trúc cung đình, đền đài,...

1. Lá đề hình rồng thời Lý

2. Bệ rồng thời Lê sơ

Ảnh: 1. PGS. TS. Bùi Minh Trí – Viện Nghiên cứu Kinh thành; 2. Trần Văn

Hoạ tiết thời Trung đại rất phong phú, được lưu lại dưới nhiều hình thức mỹ thuật với chất liệu đa dạng như: gốm, đá, gỗ,... trong các công trình kiến trúc.

Bài 4 TRANG PHỤC ÁO DÀI VỚI HOẠ TIẾT DÂN TỘC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách lựa chọn và vận dụng họa tiết dân tộc vào thiết kế trang phục.
- Mô phỏng được dáng áo dài với họa tiết trang trí dân tộc.
- Phân tích được nguyên lí cân bằng, nhịp điệu và điểm nhấn của hình trang trí trong sản phẩm.
- Có ý thức giữ gìn và phát huy giá trị của di sản nghệ thuật dân tộc.

CHUẨN BỊ

Giấy A0, giấy can, màu vẽ, bút vẽ, kéo, hình ảnh họa tiết dân tộc.

1

Tìm hiểu trang phục áo dài Việt Nam

Quan sát hình và chỉ ra:

- Những bộ phận chính của áo dài.
- Các hình thức trang trí trên áo.
- Vị trí, màu sắc các họa tiết trang trí.
- Tỷ lệ của họa tiết trang trí trên áo.

1

2

3

2 Cách tạo hình và trang trí áo dài

Quan sát và chỉ ra cách trang trí áo dài.

1. Vẽ nét theo chu vi dáng người lên giấy.
2. Tạo hình áo dài theo dáng của hình chu vi.
3. Vẽ phác hình mảng để xác định vị trí hoạ tiết và hình thức trang trí áo dài.
4. Vẽ hình hoạ tiết.
5. Vẽ màu cho hoạ tiết và nền áo, hoàn thiện sản phẩm.

Lưu ý !

Có thể sử dụng khổ giấy nhỏ hơn để tạo hình và trang trí áo dài.

Hoạ tiết trang trí trên áo dài là điểm nhấn làm tăng thêm giá trị thẩm mỹ của áo dài Việt Nam.

3

Trang trí áo dài với họa tiết dân tộc

Cùng bạn tạo hình và trang trí áo dài theo các bước hướng dẫn.

Hình tham khảo: Một số họa tiết trên các sản phẩm thời Trung đại.

1

2

3

Ảnh: Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam

Sản phẩm của học sinh:

1. Tiến An (Hà Nội), Áo dài, màu nước.

2. Tiến Phúc (Hà Nội), Áo dài, màu sáp.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Trang phục áo dài em yêu thích.
 - + Sự phù hợp của trang phục với đối tượng sử dụng.
 - + Cách sắp xếp, nhịp điệu, màu sắc của họa tiết trên trang phục.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.
- Kể tên sản phẩm có sử dụng họa tiết trang trí thời Lý mà em biết.

5 Tìm hiểu ứng dụng của họa tiết dân tộc trong cuộc sống

Quan sát hình để nhận biết thêm một số sản phẩm trong cuộc sống có sử dụng họa tiết mỹ thuật dân tộc để trang trí mà em biết.

Ảnh: shutterstock.com

Vận dụng họa tiết dân tộc vào trang trí các sản phẩm phục vụ đời sống là hình thức tôn vinh, bảo tồn và phát triển những tinh hoa văn hoá nghệ thuật truyền thống của đất nước.

Bài 5 BÌA SÁCH VỚI DI SẢN KIẾN TRÚC VIỆT NAM

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được cách kết hợp chữ, hình, màu tạo bìa sách.
- Tạo được bìa sách giới thiệu công trình kiến trúc Trung đại Việt Nam.
- Phân tích được sự hài hoà về màu sắc, tỉ lệ hình và chữ trên bìa sách.
- Có ý thức bảo tồn và quảng bá giá trị của di sản văn hoá dân tộc.

CHUẨN BỊ

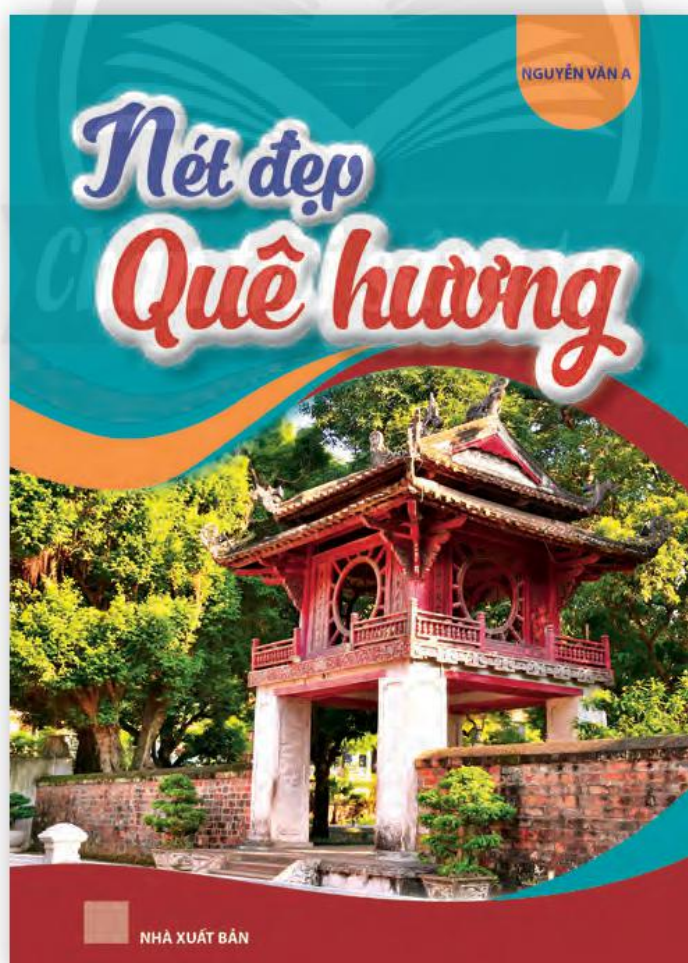
Giấy, bút vẽ, màu, tẩy, hình ảnh một số công trình kiến trúc tiêu biểu của Việt Nam thời Trung đại.

1

Khám phá nội dung và hình thức của bìa sách

Quan sát hình bìa sách và cho biết:

- Nội dung thông tin trên bìa sách.
- Cách sắp xếp, tỉ lệ hình và kiểu chữ trên bìa sách.
- Màu sắc của bìa sách.
- Vai trò của bìa sách.

Minh hoạ: Ngọc Anh

2

Cách thiết kế bìa sách giới thiệu di sản kiến trúc

Quan sát hình và chỉ ra cách thiết kế bìa sách giới thiệu di sản kiến trúc.

1

2

3

4

1. Vẽ phác để xác định bố cục phần hình và phần chữ.
2. Vẽ hình phù hợp với nội dung sách.
3. Lựa chọn và vẽ kiểu chữ phù hợp với nội dung sách.
4. Vẽ màu phù hợp, hoàn thiện sản phẩm.

Kết hợp hình đặc trưng với kiểu chữ và màu sắc phù hợp, ấn tượng có thể tạo được bìa giới thiệu nội dung sách.

3

Thiết kế bìa sách giới thiệu di sản kiến trúc Việt Nam thời Trung đại

- Xác định nội dung chữ, lựa chọn hình ảnh một công trình kiến trúc thời Trung đại để thể hiện trên bìa sách.
- Thiết kế bìa sách theo gợi ý.

Hình tham khảo:

1. Chùa Một Cột, Hà Nội

2. Đại Nội, Thừa Thiên Huế

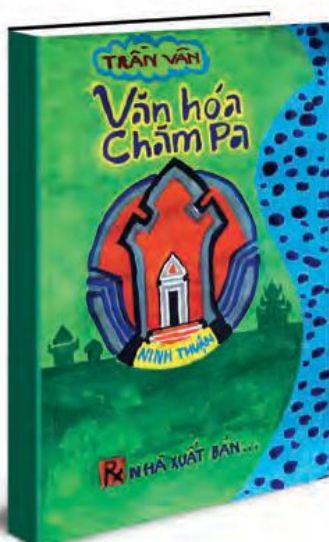
3. Chùa Cầu, Quảng Nam

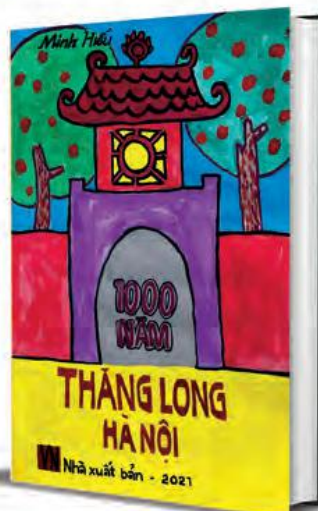
4. Tháp Poklong Garai, Ninh Thuận

Ảnh: shutterstock.com

Sản phẩm của học sinh:

1

2

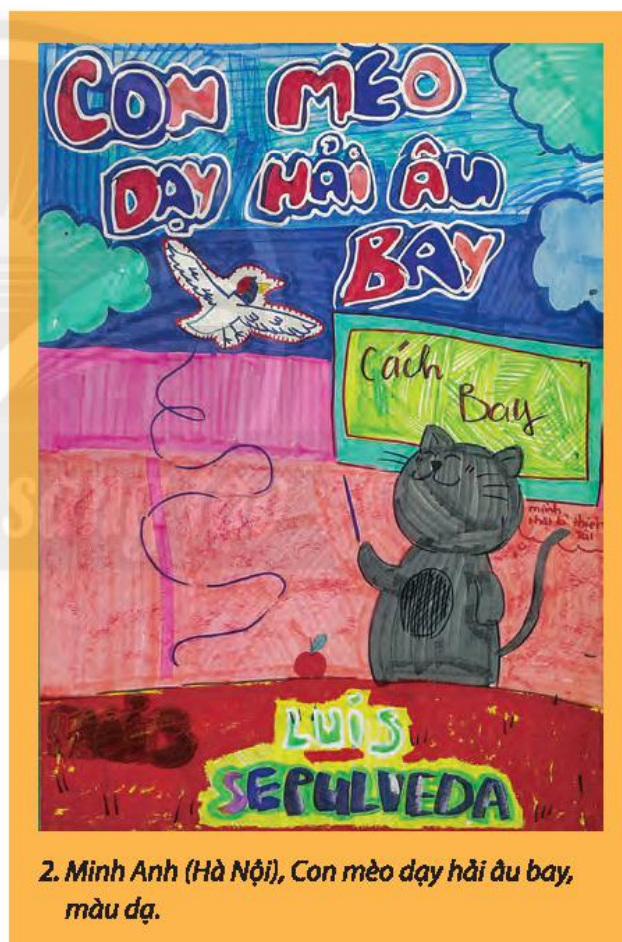
1. Nguyễn Tinh (Hải Dương), Bìa sách Văn hoá Chăm Pa, màu gouache.
2. Bảo Thiện (Hoà Bình), Bìa sách 1000 năm Thăng Long – Hà Nội, màu nước.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Sản phẩm em ấn tượng.
 - + Cách sắp xếp, tỉ lệ hình và chữ.
 - + Sự phù hợp giữa hình, màu, kiểu chữ với nội dung thông tin.
 - + Kỹ thuật thể hiện sản phẩm.
 - + Tên và địa điểm của công trình kiến trúc.
 - + Ý tưởng thể hiện và cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.
- Chia sẻ về bìa sách trong thực tế có cách thiết kế mà em thích.

5 Tìm hiểu các hình thức bìa sách

Quan sát hình và liên hệ thực tế để nhận biết thêm về các hình thức thiết kế và trang trí bìa sách.

Bìa sách là một sản phẩm của thiết kế đồ họa; được sử dụng để giới thiệu nội dung và quảng bá cuốn sách. Hình minh họa sử dụng trên bìa sách thường cô đọng, dễ nhận biết; chữ rõ ràng; màu sắc gây ấn tượng và thu hút thị giác.

Bài 6 MẪU VẬT DẠNG KHỐI TRỤ, KHỐI CẦU

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách vẽ vật mẫu có dạng khối trụ, khối cầu trên mặt phẳng.
- Vẽ và diễn tả được hình khối và không gian của vật mẫu trên mặt phẳng.
- Phân tích được đậm nhạt diễn tả hướng ánh sáng trong bài vẽ.
- Nhận biết được vẻ đẹp của không gian, ánh sáng tác động lên hình khối trong tự nhiên.

CHUẨN BỊ

Giấy vẽ,
bút chì, tẩy,
que đo.

1 Khám phá đậm nhạt của hình khối

Quan sát hình và cho biết:

- Hướng chiếu sáng lên hình khối.
- Các độ đậm, nhạt trên hình khối.
- Độ chuyển của đậm nhạt trong mỗi khối hình.
- Sắc độ đậm nhạt giữa các mảng đậm nhất, sáng nhất và độ trung gian của vật mẫu và nền.

1

2

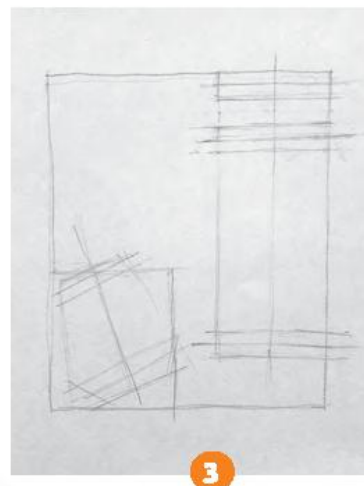
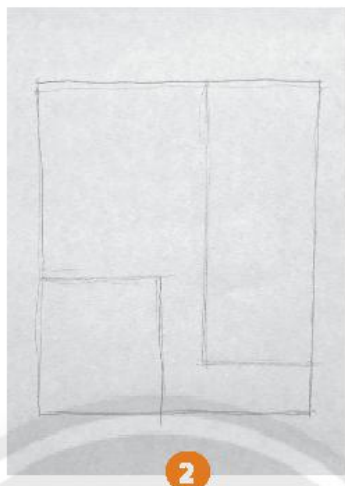
3

Ảnh: Tuấn Cường

2 Cách vẽ mẫu vật dạng khối trụ và khối cầu

Quan sát và chỉ ra cách vẽ hình khối mẫu vật trên mặt phẳng.

1. Đo ước lượng tỉ lệ chiều ngang so với chiều cao của toàn bộ vật mẫu để xác định bố cục chung của hình vẽ trên giấy.
2. Xác định vị trí, tỉ lệ và vẽ khung hình chung toàn bộ mẫu và khung hình riêng của từng vật mẫu.
3. Xác định tỉ lệ các bộ phận của từng vật mẫu và vẽ phác hình.
4. Vẽ hình và mảng đậm nhạt xác định hướng chiếu sáng lên đồ vật và bóng đổ trên nền.
5. Vẽ đậm nhạt diễn tả khối và hình chi tiết, không gian của vật mẫu, hoàn thiện bài vẽ.

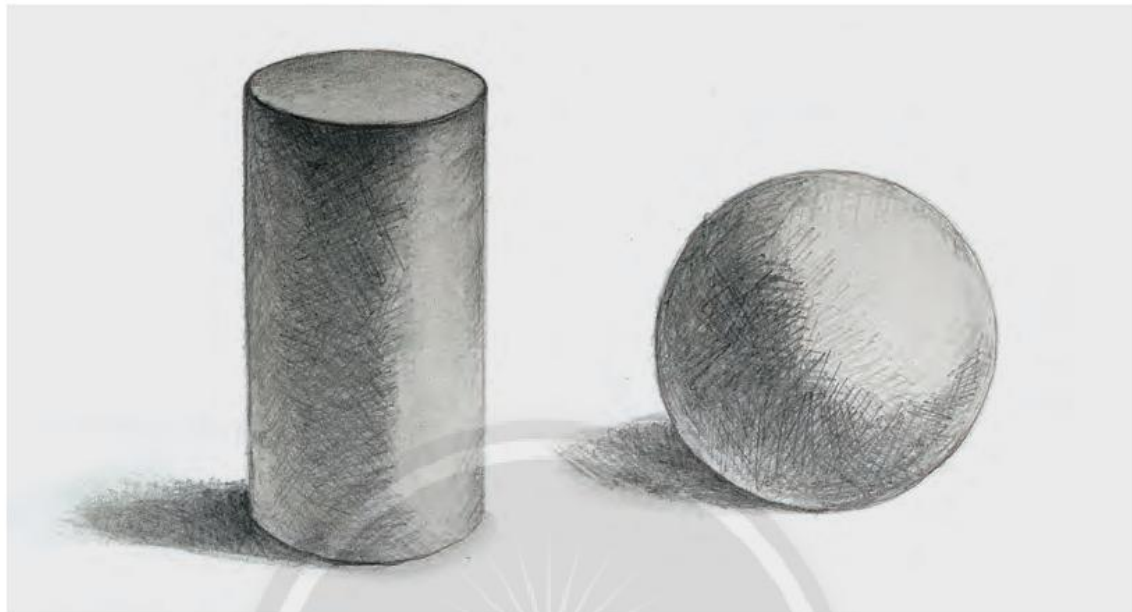
Độ đậm nhạt có thể diễn tả được hình khối, không gian và hướng chiếu sáng của vật mẫu trên mặt phẳng.

3

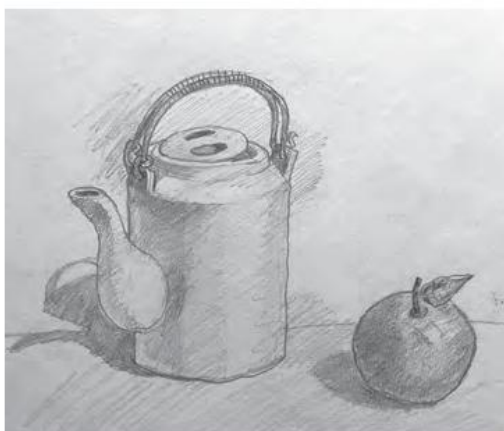
Vẽ mẫu vật dạng khối trụ và khối cầu

- Lựa chọn và sắp xếp vật mẫu có dạng khối trụ và khối cầu để vẽ.
- Chọn vị trí quan sát có hướng chiếu sáng rõ hình khối vật mẫu và thực hiện bài vẽ theo hướng dẫn.

Hình tham khảo: Cách vẽ và diễn tả đậm nhạt:

Sản phẩm của học sinh:

1. Ngọc Mai (Yên Bái), Mẫu vật dạng khối trụ và khối cầu, chì.

2. Nguyễn Tinh (Hải Dương), Mẫu vật dạng khối trụ và khối cầu, chì.

Lưu ý !

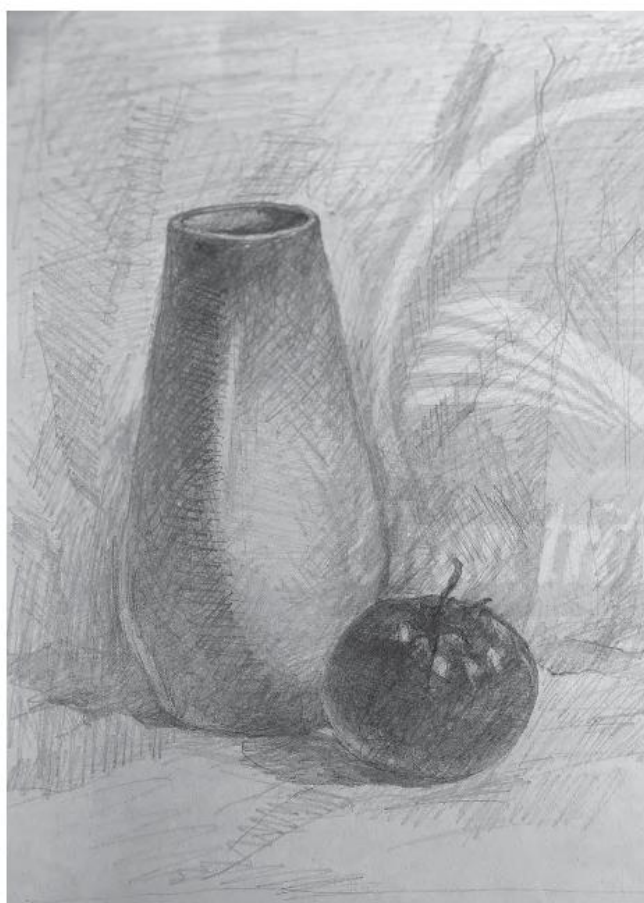
Luôn quan sát và so sánh tỉ lệ, hình, đậm nhạt của vật mẫu với hình vẽ.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Bài vẽ em yêu thích.
 - + Bố cục của hình mẫu trong bài vẽ.
 - + Tỷ lệ, đậm nhạt giữa các vật mẫu trong bài vẽ.
 - + Cách diễn tả hình khối, đặc điểm của vật mẫu.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ có không gian tốt hơn.
- Chia sẻ về cách vẽ đậm nhạt trong bài vẽ tĩnh vật em đã thực hiện ở các lớp dưới.

5 Tìm hiểu cách diễn tả hình khối trong tranh tĩnh vật

Quan sát hình để nhận biết thêm cách diễn tả đậm nhạt, hình khối theo nguồn sáng trong tranh tĩnh vật bằng bút chì.

1

2

3

Minh họa: Tuấn Cường

Để diễn tả hình khối trên mặt phẳng, cần thể hiện nguồn sáng, độ đậm nhạt và bóng đổ, bóng phản quang trên vật mẫu.

Bài 7 NGÔI NHÀ TRONG TRANH

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách vẽ phối cảnh xa gần của ngôi nhà và cảnh vật trong tranh.
- Vẽ được bức tranh ngôi nhà có hình khối và không gian xa gần.
- Phân tích được màu sắc, đậm nhạt của ngôi nhà và cảnh vật trong bài vẽ.
- Chia sẻ được cảm nhận về vai trò của môi trường với cuộc sống của con người.

CHUẨN BỊ

Giấy, bút, màu vẽ, tẩy.

1

Khám phá ngôi nhà trong tự nhiên

Quan sát hình và cho biết:

- Hình khối và các bộ phận chính của mỗi ngôi nhà.
- Màu sắc, đậm nhạt tạo nên bởi ánh sáng.
- Khung cảnh xung quanh.

1. Nhà trình tường ở Lào Cai

2. Nhà ở Hà Nội

3. Nhà rông ở Kon Tum

4. Nhà nổi ở An Giang

Ảnh: shutterstock.com

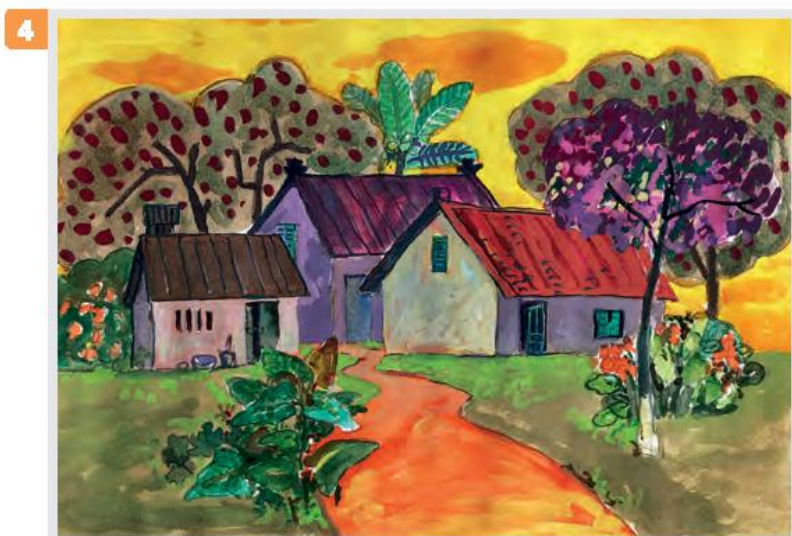
2

Cách vẽ ngôi nhà có hình khối và cảnh vật xung quanh

Quan sát hình, chỉ ra cách vẽ hình khối của ngôi nhà và cảnh vật xung quanh.

1. Vẽ phác để xác định hình ngôi nhà và cảnh vật trên giấy.
2. Vẽ hình khối chi tiết và cảnh vật phía sau, phía trước của ngôi nhà.
3. Vẽ màu khái quát.
4. Vẽ màu chi tiết diễn tả đặc điểm ngôi nhà và cảnh vật xung quanh.

Hình khối và không gian của ngôi nhà trong tranh có thể được diễn tả với cảnh vật ở gần thường có tỉ lệ lớn và sắc độ đậm nhạt rõ, cảnh vật ở xa nhỏ và mờ hơn.

3 Vẽ tranh về ngôi nhà yêu thích

- Hình dung hoặc quan sát ngôi nhà em yêu thích.
- Thực hiện bài vẽ theo hướng dẫn.

1

2

3

Sản phẩm của học sinh:

1. Minh Khang (Thanh Hoá), Ngôi nhà bên bờ biển, màu nước.
2. Linh Chi (Hà Nội), Ngôi nhà yêu thích, màu gouache.
3. Thuỷ Tiên (Hà Nội), Ngôi nhà yêu thích, màu nước.

Lưu ý !

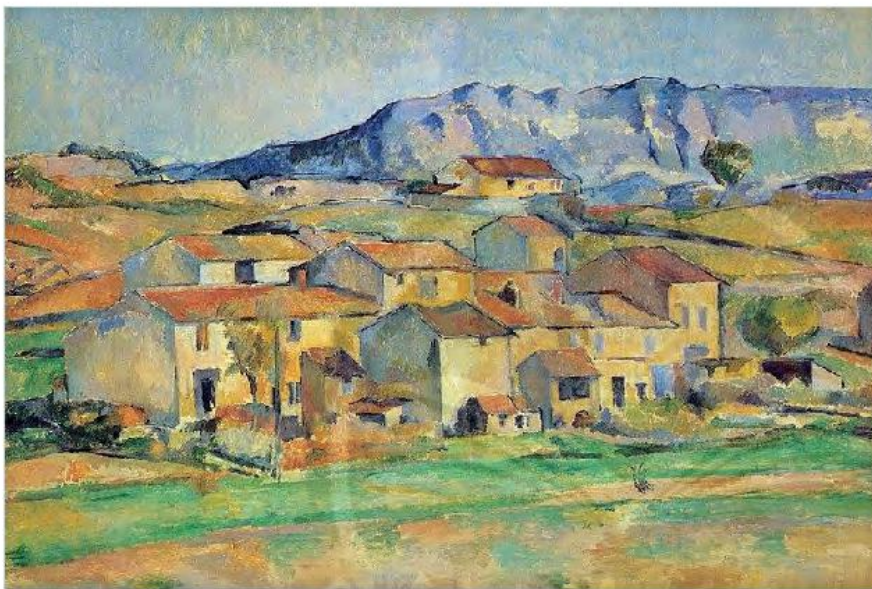
- Có thể vẽ một hay nhiều ngôi nhà.
- Những cảnh vật ở xa thường có sự tương phản đậm nhạt ít hơn những cảnh vật ở gần.

4**Trưng bày sản phẩm và chia sẻ**

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Bài vẽ em yêu thích.
 - + Cảnh vật và hoà sắc của bài vẽ.
 - + Hình khối, độ đậm nhạt tạo không gian trong bài vẽ.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ hoàn thiện hơn.
- Chia sẻ về bức tranh ngôi nhà mà em biết.

5**Tìm hiểu cách diễn tả ngôi nhà trong tranh của hoạ sĩ**

Quan sát để nhận biết thêm cách diễn tả đậm nhạt, màu sắc tạo không gian cho ngôi nhà trong tranh của hoạ sĩ.

1. Paul Cezanne (Pôn Xê-dan), Xóm ở Payennet (Pây-en-nét) gần Gardanne (Ga-đan), 1886 – 1890, sơn dầu trên vải, 62,5cm x 91cm.

2. Nguyễn Thụy, Ngôi nhà của dân tộc Tày, 2013, lụa, 50cm x 70cm.

Vẽ đẹp tạo hình của những ngôi nhà ở các vùng địa lí khác nhau tạo nên những tác phẩm mỹ thuật phong phú, đa dạng.

Bài 8 CHAO ĐÈN TRONG TRANG TRÍ KIẾN TRÚC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được vẻ đẹp và kĩ thuật thiết kế tạo dáng sản phẩm với nguyên lí lặp lại, cân bằng.
- Tạo được chao đèn trong trang trí kiến trúc bằng bìa các-tông.
- Trình bày ý tưởng và phân tích được các nguyên lí tạo hình vận dụng trong sản phẩm.
- Nêu được vai trò, ý nghĩa, công năng của sản phẩm thiết kế phục vụ đời sống.

CHUẨN BỊ

Bút, màu, bìa các-tông, kéo, hồ dán, thước kẻ, compa,...

1

Khám phá chao đèn trong trang trí kiến trúc

Quan sát hình và cho biết:

- Hình dáng của sản phẩm.
- Vật liệu, hình thức tạo sản phẩm.
- Nguyên lí tạo hình được vận dụng trong sáng tạo sản phẩm.

1

2

3

Ảnh: shutterstock.com

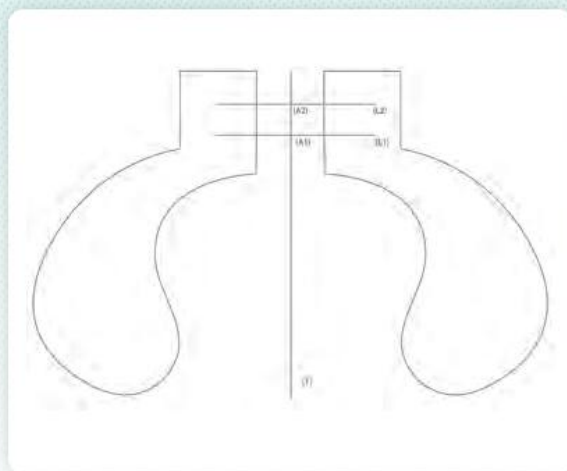
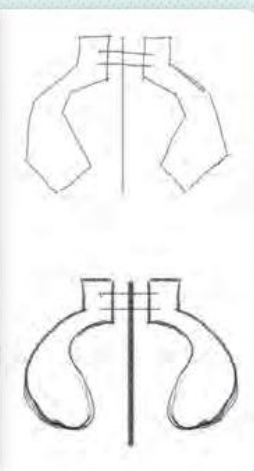
2

Cách thiết kế tạo dáng chao đèn bằng bìa các-tông

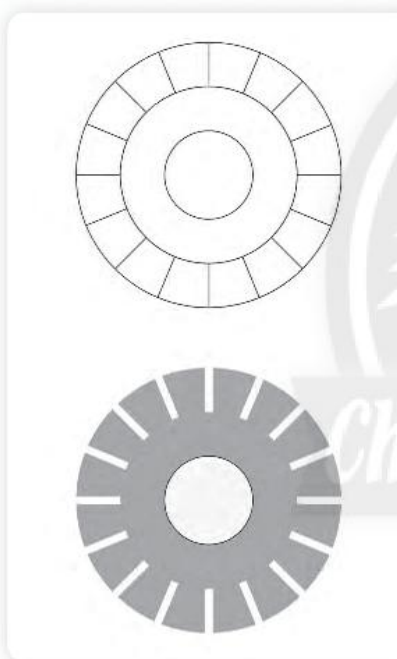
Quan sát và chỉ ra cách thiết kế tạo dáng chao đèn.

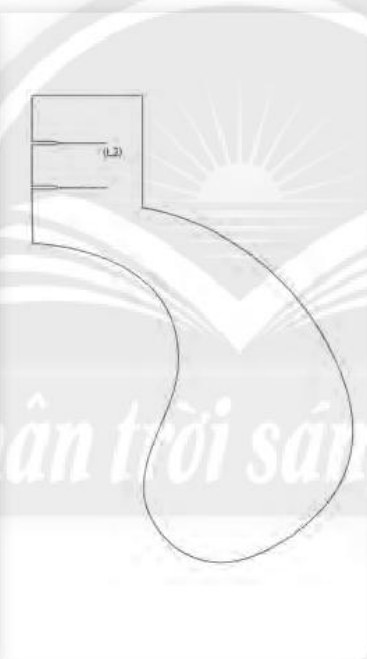
1

2

3

4

1. Xây dựng ý tưởng, vẽ phác thảo phom dáng sản phẩm.
2. Vẽ, xác định tỉ lệ, phom dáng chao đèn và vị trí, kích thước các khe đan.
3. Cắt hình các bộ phận của chao đèn.
4. Ghép các bộ phận tạo hình và hoàn thiện sản phẩm.

Thiết kế những mảnh hình lặp lại và sử dụng kĩ thuật cắt ghép, đan cài có thể tạo dáng được sản phẩm mỹ thuật.

3

Thiết kế tạo dáng và trang trí chao đèn

- Tìm hiểu công năng và nhu cầu sử dụng sản phẩm.
- Thực hiện tạo dáng và trang trí chao đèn theo hướng dẫn.

1

2

3

Sản phẩm của học sinh:

1. Thành Tuấn (Hà Nội), Chao đèn trang trí, cắt ghép giấy.
2. Hà Trung (Hà Nội), Chao đèn trang trí, cắt ghép giấy.
3. Phạm Hà (Nam Định), Chao đèn trang trí, cắt ghép giấy.

Lưu ý !

Các khe cắt phải đều nhau và có tỉ lệ khoảng cách phù hợp để tạo vẻ đẹp cho chiếc đèn và có thể lắp được bóng đèn.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Hình dáng sản phẩm em ấn tượng.
 - + Cấu trúc, tỉ lệ các bộ phận của sản phẩm.
 - + Nguyên lí tạo hình được sử dụng trong sản phẩm.
 - + Kỹ thuật thể hiện sản phẩm.
 - + Sự phù hợp giữa hình thức và công năng khi sử dụng sản phẩm.
 - + Những yếu tố tạo nên tính độc đáo, hấp dẫn của sản phẩm.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.
- Chia sẻ về đèn trang trí mà em biết trong cuộc sống.

5 Tìm hiểu vai trò của đèn trang trí trong không gian nội thất

Quan sát để nhận biết thêm về vai trò, giá trị của sản phẩm mỹ thuật phục vụ đời sống.

Ảnh: shutterstock.com

Chao đèn và các sản phẩm mỹ thuật ứng dụng được thiết kế tạo dáng nhằm nâng cao tiện ích sử dụng và giá trị thẩm mỹ trong không gian nội thất và trang trí kiến trúc.

Trưng bày sản phẩm mỹ thuật

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được các hình thức mỹ thuật của mỗi bài học.
- Lựa chọn và trưng bày được các sản phẩm mỹ thuật.
- Chỉ ra được các yếu tố và nguyên lí mỹ thuật được sử dụng trong sản phẩm.
- Tự đánh giá được kết quả học tập môn Mỹ thuật của bản thân và tham gia đánh giá kết quả học tập của bạn.

CHUẨN BỊ

Giấy vẽ, bút chì, tẩy, màu vẽ, băng dính, dây treo và sản phẩm của các bài học.

1 Lựa chọn sản phẩm mỹ thuật

- Tập hợp các sản phẩm đã thực hiện.
- Lựa chọn sản phẩm có chất lượng để trưng bày.

2 Trưng bày sản phẩm

- Xác định không gian trưng bày sản phẩm.
- Lựa chọn cách trưng bày theo hình thức mỹ thuật hoặc theo nội dung chủ đề,...
- Thực hiện trưng bày sản phẩm mỹ thuật.

Lưu ý !

Sử dụng các vật dụng như bàn, ghế, giá vẽ, dây buộc, ... để trưng bày.

3 Thuyết trình và toạ đàm

Tham quan không gian trưng bày và thảo luận về:

- Các hình thức mỹ thuật được thể hiện trong khu trưng bày.
- Các yếu tố và nguyên lí mỹ thuật được sử dụng trong sản phẩm.
- Vai trò và cách ứng dụng sản phẩm vào cuộc sống.
- Tính thẩm mỹ trong không gian trưng bày.

4 Đánh giá kết quả học tập

- Tự đánh giá kết quả học tập của bản thân.
- Tham gia đánh giá kết quả học tập của các bạn.

Nghệ thuật Trung đại thế giới

Bài 9 CÂN BẰNG ĐỐI XỨNG TRONG KIẾN TRÚC GOTHIC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được nét đặc trưng và cách vẽ mô phỏng cửa sổ theo kiến trúc Gothic (Gô-tích).
- Vẽ mô phỏng được cửa sổ theo kiến trúc Gothic.
- Phân tích được nguyên lí cân bằng đối xứng, lặp lại trong cấu trúc cửa sổ theo kiến trúc Gothic.
- Nêu được cảm nhận về vẻ đẹp và phong cách chủ đạo trong trang trí của kiến trúc thời kì Trung đại.

CHUẨN BỊ

Giấy, bút, màu vẽ, tẩy, compa, thước kẻ.

1

Khám phá đặc điểm của cửa sổ trong kiến trúc Gothic

Quan sát hình và cho biết:

- Hình dạng cửa sổ trong kiến trúc Gothic.
- Hoạ tiết, màu sắc, trang trí trên cửa sổ.
- Các nguyên lí mỹ thuật được sử dụng để trang trí cửa sổ.
- Chất liệu trang trí trên cửa sổ.

1

2

3

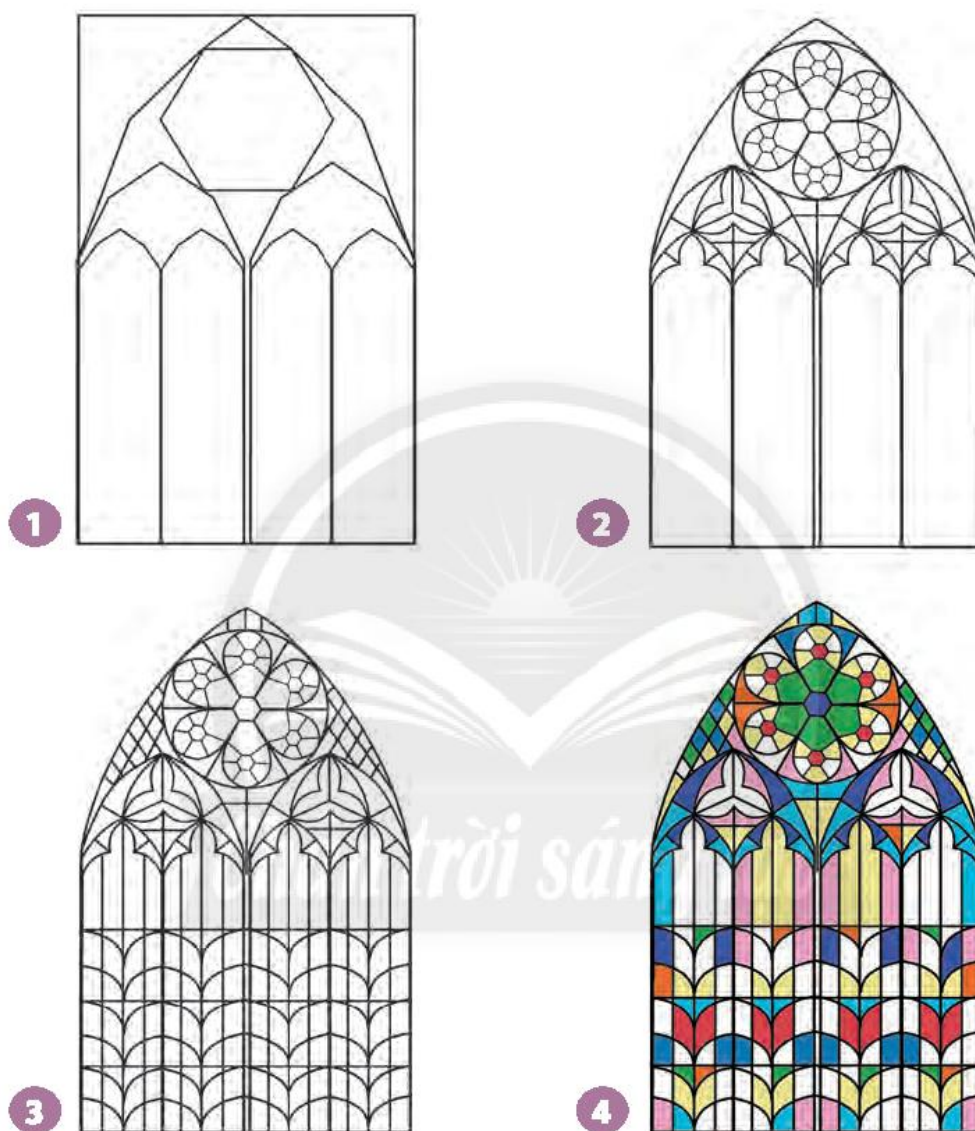
1, 2, 3. Toà thị chính Oudenaarde (An-đơ-nát), Bỉ

Ảnh: shutterstock.com

2

Cách vẽ mô phỏng cửa sổ trong kiến trúc Gothic

Quan sát hình, chỉ ra cách vẽ mô phỏng và trang trí cửa sổ trong kiến trúc Gothic.

1. Xác định tỉ lệ khung hình cửa sổ tương ứng với hình mô phỏng.
2. Phác hình các mảng họa tiết trang trí cửa sổ.
3. Vẽ chi tiết làm rõ nét đặc trưng của họa tiết trên cửa sổ.
4. Vẽ màu tương phản, hoàn thiện sản phẩm.

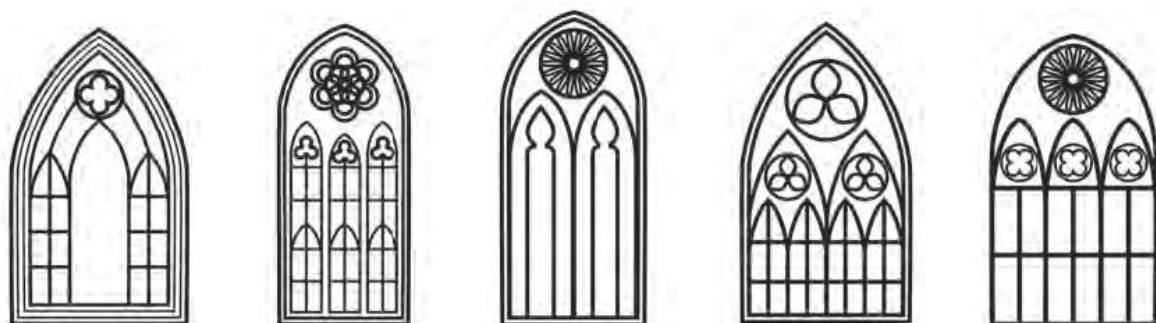
Cửa sổ theo phong cách kiến trúc Gothic thường được thiết kế dạng vòm chóp, chiều ngang nhỏ hơn so với chiều cao, được trang trí theo nguyên lý cân bằng đối xứng, lặp lại với họa tiết, màu sắc đa dạng, phong phú.

3

Vẽ mô phỏng và trang trí cửa sổ theo kiến trúc Gothic

- Lựa chọn hình cửa sổ theo kiến trúc Gothic mà em thích.
- Vận dụng các nguyên lí trang trí phù hợp với ý tưởng hình cửa sổ em đã chọn để thực hiện theo gợi ý.

Hình tham khảo: Một số dạng thức cấu trúc cửa sổ.

Sản phẩm của học sinh:

1. Minh Quân (Hà Nội), Cửa sổ theo kiến trúc Gothic, màu sáp.
2. Bảo Hân (Thành phố Hồ Chí Minh), Cửa sổ theo kiến trúc Gothic, màu sáp.
3. Hạ Quỳnh (Vĩnh Phúc), Cửa sổ theo kiến trúc Gothic, màu gouache.
4. Hồng Vân (Thành phố Hồ Chí Minh), Cửa sổ theo kiến trúc Gothic, màu dạ.

Lưu ý !

Dựa trên hình mẫu cửa sổ, vẽ màu theo ý thích.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích về:

- Bài vẽ em yêu thích.
- Cách sắp xếp hoạ tiết, màu sắc trang trí trên bài vẽ.
- Các nguyên lí tạo hình được vận dụng trong trang trí.
- Kỹ thuật thể hiện bài vẽ.
- Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ đẹp và hoàn chỉnh hơn.

5 Tìm hiểu ứng dụng của hình thức trang trí cửa sổ theo kiến trúc Gothic trong cuộc sống

Quan sát và chỉ ra những hình thức trang trí vận dụng nguyên lí cân bằng, lặp lại trong cuộc sống.

Nghệ thuật thời Trung đại đã để lại những công trình kiến trúc đặc sắc theo nhiều phong cách, ngôn ngữ thiết kế khác nhau như Roman, Baroque và đặc biệt là Gothic. Các công trình kiến trúc Gothic thường sử dụng nghệ thuật tranh kính và nguyên lí cân bằng đối xứng trong các hình thức trang trí cửa.

Bài 10 HÌNH KHỐI CỦA NHÂN VẬT TRONG ĐIỀU KHẮC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được cách tạo hình nhân vật 3D theo tỉ lệ đầu người.
- Mô phỏng được hình dáng nhân vật theo tỉ lệ đầu người bằng dây thép và đất nặn.
- Phân tích được tỉ lệ, sự cân đối về hình khối trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.
- Chia sẻ được cảm nhận về vẻ đẹp của hình thể con người trong tác phẩm điêu khắc thời Trung đại.

CHUẨN BỊ

Giấy, bút chì, dây thép, vật liệu dẻo (đất sét, đất nặn, bột giấy,...).

1

Khám phá hình khối, tỉ lệ của tượng David (Đa-vít)

Quan sát hình và cho biết:

- Tư thế và hình khối của nhân vật.
- Chất liệu tạo hình tác phẩm.
- Tỉ lệ đầu so với cơ thể của nhân vật.

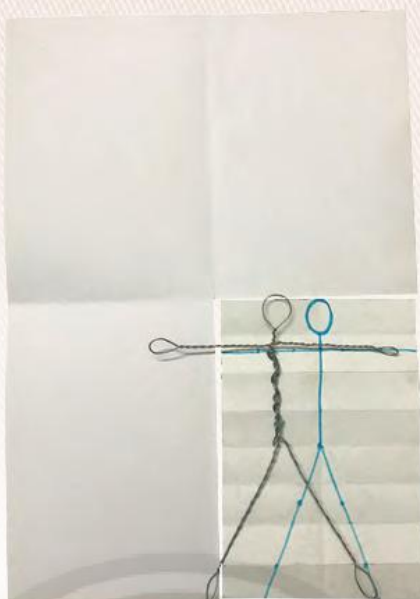
Michelangelo (Mi-ken-lăng-giơ-lô), David, 1501 – 1504, đá cẩm thạch, 517cm x 199cm.

Ảnh: shutterstock.com

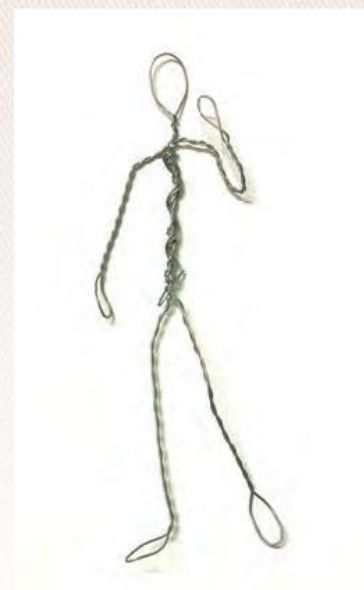
2

Cách mô phỏng hình khối nhân vật theo mẫu

Quan sát, chỉ ra cách mô phỏng nhân vật theo hình mẫu bằng dây thép và đất nặn.

1

2

3

4

5

1. Gấp 1/4 tờ giấy A4 thành 8 phần, vẽ hình nhân vật theo dạng que với đầu người bằng một phần giấy đã gấp.
2. Tạo hình nhân vật bằng dây thép (cốt) và uốn theo tư thế, động tác của hình mẫu.
3. Tạo các bộ phận của nhân vật bằng hình khối cơ bản từ đất nặn.
4. Đắp các khối đất nặn vào cốt tạo hình nhân vật.
5. Tạo đặc điểm riêng của nhân vật, hoàn thiện sản phẩm.

Tạo hình dáng người với tỉ lệ tám đầu có thể mô phỏng được hình khối nhân vật gần với tỉ lệ của tượng David.

3

Tạo hình khối nhân vật bằng dây thép và đất nặn

- Xác định đặc điểm về tỉ lệ, hình khối của nhân vật em sẽ thể hiện.
- Thực hiện sản phẩm theo hướng dẫn.

2

3

Sản phẩm của học sinh:

1. Ngọc Mai (Yên Bái), Nhảy múa, dây thép và đất nặn.
2. Thuỷ Anh (Hà Nội), Nhạc công, dây thép và đất nặn.
3. Duy Đức (Ninh Bình), Tập thể dục, dây thép và đất nặn.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Sản phẩm em ấn tượng.
 - + Hình khối và tư thế của nhân vật trong sản phẩm.
 - + Kỹ thuật thể hiện.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để sản phẩm sinh động và hoàn chỉnh hơn.
- Kể tên một tác phẩm điêu khắc của thời kì Trung đại thế giới mà em biết.

5 Tìm hiểu nghệ thuật điêu khắc Trung đại thế giới

Quan sát để nhận biết thêm một số tác phẩm điêu khắc Trung đại thế giới tiêu biểu.

1. Gian Lorenzo Bernini (Gian Lô-ren-dô Bơ-ni-ni), David, 1623 – 1624, đá hoa, 170cm.
2. Tác phẩm điêu khắc ở Chùa hang Ajanta (A-gian-ta), Ấn Độ.
3. Michelangelo, Moses (Mô-dit), 1513 – 1515, đá cẩm thạch, 235cm x 210cm.

Nghệ thuật điêu khắc Trung đại thế giới thường thể hiện hình tượng con người với tỉ lệ cân đối, biểu cảm sống động, chân thực. Tiêu biểu có thể kể đến các kiệt tác của nghệ thuật phương Tây như: David, Moses của Michelangelo, David bằng đồng của Donatello, David của Gian Lorenzo Bernini;... và nghệ thuật phương Đông như các tác phẩm điêu khắc ở Chùa hang Ajanta (Ấn Độ),... Những tác phẩm này đã góp phần tạo nên sự phát triển rực rỡ của nghệ thuật Trung đại thế giới.

Bài 11 VẼ ĐẸP CỦA NHÂN VẬT TRONG TRANH THỜI PHỤC HƯNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được cách mô phỏng hình chân dung trong tranh thời Phục hưng.
- Vẽ mô phỏng được chân dung nhân vật trong tranh thời Phục hưng.
- Phân tích được nét đẹp đặc trưng của chân dung nhân vật trong tranh Phục hưng và trong bài vẽ.
- Có ý thức phát huy giá trị thẩm mỹ của nghệ thuật Phục hưng trong học tập và sáng tạo.

CHUẨN BỊ

Giấy, bút, màu vẽ, tẩy.

1

Khám phá nhân vật trong tranh thời Phục hưng

Quan sát hình và cho biết:

- Hoà sắc của bức tranh.
- Biểu cảm của nhân vật trong tranh.
- Cách diễn tả hình dáng, trang phục của nhân vật.

1. Rembrandt van Rijn (Rem-bơ-dờn van Rin), Chân dung tự hoạ, 1660, sơn dầu trên vải, 80,3cm x 67,3cm.

2. Raphael (Ra-phai-en), La Donna Velata (La Đon-nờ Vê-la-ta), 1516, sơn dầu trên vải, 85cm x 64cm.

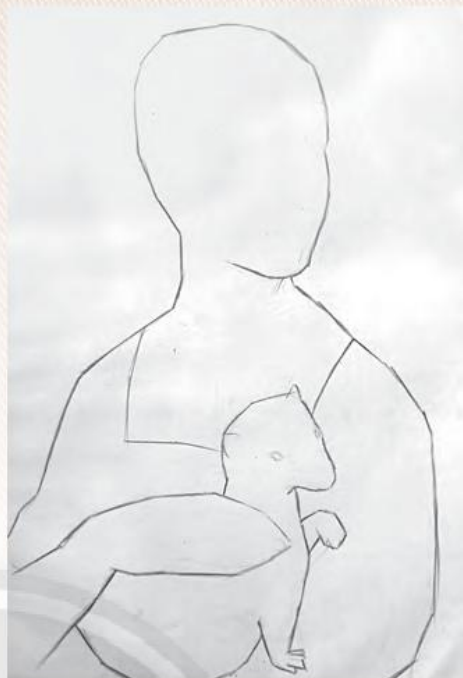
2

Cách mô phỏng chân dung nhân vật trong tranh

Quan sát hình và chỉ ra cách mô phỏng chân dung nhân vật trong tranh.

Leonardo da Vinci (Lê-ô-na-đô đa Vin-xi), Phụ nữ và con chồn, 1483 – 1490, sơn dầu, 54,8cm x 40,3cm.

1

2

3

Anh Kiệt (Quảng Ngãi), Mô phỏng tranh Phụ nữ và con chồn, màu gouache.

1. Vẽ phác hình để xác định bố cục tranh.
2. Mô phỏng chân dung của nhân vật theo tranh mẫu.
3. Vẽ màu hoàn thiện sản phẩm.

Tranh chân dung thời Phục hưng thường chú trọng diễn tả hình khối và sự cân đối của cơ thể con người một cách chân thực, sống động.

3 Vẽ mô phỏng chân dung nhân vật trong tranh thời Phục hưng

- Lựa chọn nhân vật trong tranh thời Phục hưng mà em thích để mô phỏng.
- Thực hiện theo gợi ý.

Hình tham khảo:

1. Raphael (Ra-phai-en), Bindo Altoviti (Bin-đô A-tâu-vơ-ti), 1515, sơn dầu trên vải, 45cm x 60cm.

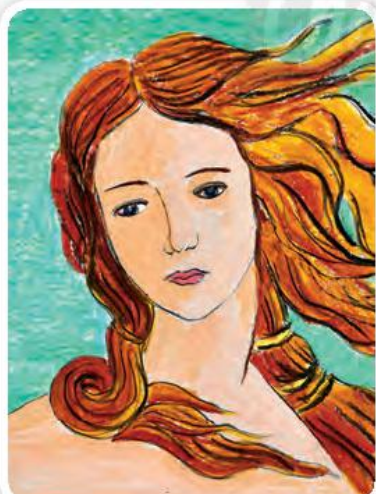

2. Tiziano Vecelli (Ti-di-a-nô Ve-chi-li), Man with a velvet sleeve (Người đàn ông với tay áo nhung), 1511, sơn dầu trên vải, 37,9cm x 46,6cm.

3. Johannes Vermeer (Giô-han Vơ-mia), Girl with a pearl earring (Cô gái đeo hoa tai ngọc trai), khoảng 1665, sơn dầu trên vải, 44,5cm x 39cm.

Sản phẩm của học sinh:

1

2

3

1. Ngọc Trang (Thành phố Hồ Chí Minh), Mô phỏng Sự ra đời của thần Vệ nữ, chì nước.
2. Hà Trung (Hà Nội), Mô phỏng chân dung của Raphael, chì nước.
3. Châu Anh (Hà Nội), Mô phỏng La Bella Simonetta, chì nước.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Bài vẽ em yêu thích.
 - + Điểm ấn tượng, hấp dẫn của bài vẽ.
 - + Sự khác biệt của bài vẽ so với hình mẫu.
 - + Kỹ thuật thể hiện bài vẽ.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ đẹp và hoàn thiện hơn.
- Chia sẻ về chân dung nhân vật trong tranh thời Trung đại mà em biết.

5 Tìm hiểu cách diễn tả nhân vật của hội họa Trung Quốc thời Trung đại

Quan sát hình và tìm hiểu vẻ đẹp của đường nét, màu sắc, chất liệu, cách diễn tả nhân vật của hội họa Trung Quốc thời Trung đại.

Cổ Hoàng Trung, Hàn Hy Tái dạ yến đồ (trích đoạn), thời Đường – thế kỉ X, lụa, 28,7cm x 335,5cm.

Nghệ thuật Trung đại thế giới có nhiều cách diễn tả chân dung con người khác nhau. Nghệ thuật Trung đại phương Tây, tiêu biểu là nghệ thuật Phục hưng Ý thường thiên về cách diễn tả vẻ đẹp hoàn thiện của hình thể con người. Nghệ thuật Trung đại phương Đông, tiêu biểu là hội họa Trung Quốc lại chú trọng nhiều hơn về cách biểu đạt hình thể, không gian mang tính ước lệ để thể hiện tư tưởng, tinh thần bên trong của con người.

Bài 12 NHỮNG MẢNH GHÉP THÚ VỊ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được vẻ đẹp tạo hình và cách làm tranh ghép mảnh bằng giấy màu.
- Tạo được bức tranh ghép mảnh bằng giấy, bìa màu.
- Phân tích được vẻ đẹp tạo hình của tranh ghép mảnh qua sản phẩm mỹ thuật.
- Nêu được vai trò và giá trị của việc ứng dụng hình thức tranh Mosaic trong cuộc sống.

CHUẨN BỊ

Bút chì, giấy, bìa màu, kéo, hồ dán, tạp chí cũ,...

1 Tạo kho vật liệu làm tranh ghép

Cắt giấy, bìa màu (hoặc giấy thủ công, tạp chí cũ) thành những mảnh nhỏ có kích thước khoảng 1,5cm x 1,5cm để làm vật liệu ghép tranh.

Lưu ý !

Nên phân loại riêng từng màu giấy để thuận tiện cho hoạt động tiếp theo.

2

Cách tạo tranh ghép từ các mảnh giấy màu

Quan sát hình và chỉ ra cách tạo tranh từ các mảnh ghép.

1. Vẽ hình lên giấy hoặc bìa màu.
2. Cắt, ghép và dán các mảnh giấy màu cạnh nhau theo nét viền của hình.
3. Ghép và dán nối tiếp các mảnh giấy tạo màu cho hình.
4. Ghép và dán các mảnh giấy tạo màu nền, hoàn thiện sản phẩm.

Lưu ý !

Giữ khe hở giữa các mảnh ghép bằng cách không dán chồng các mảnh giấy lên nhau.

Bức tranh được ghép từ những mảnh giấy màu có kích thước tương tự nhau là mô phỏng hình thức của tranh ghép mảnh.

3

Tạo bức tranh bằng cách cắt, ghép giấy màu

- Xác định nội dung bức tranh sẽ thể hiện.
- Lựa chọn màu giấy nền và các mảnh giấy màu phù hợp với ý tưởng thể hiện.
- Thực hiện tạo bức tranh theo ý thích.

1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Như Vinh (Hà Nội), Cá, cắt dán giấy màu.
2. An Nhiên (Hà Nội), Quả táo, cắt dán giấy màu.
3. Bảo Ngân (Thừa Thiên Huế), Bình hoa, cắt dán giấy màu.
4. Quốc Khánh (Hải Phòng), Khóm hoa, cắt dán giấy màu.

Lưu ý !

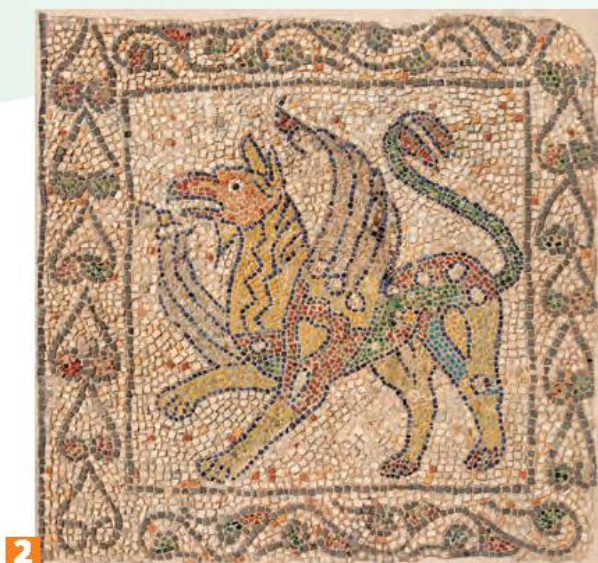
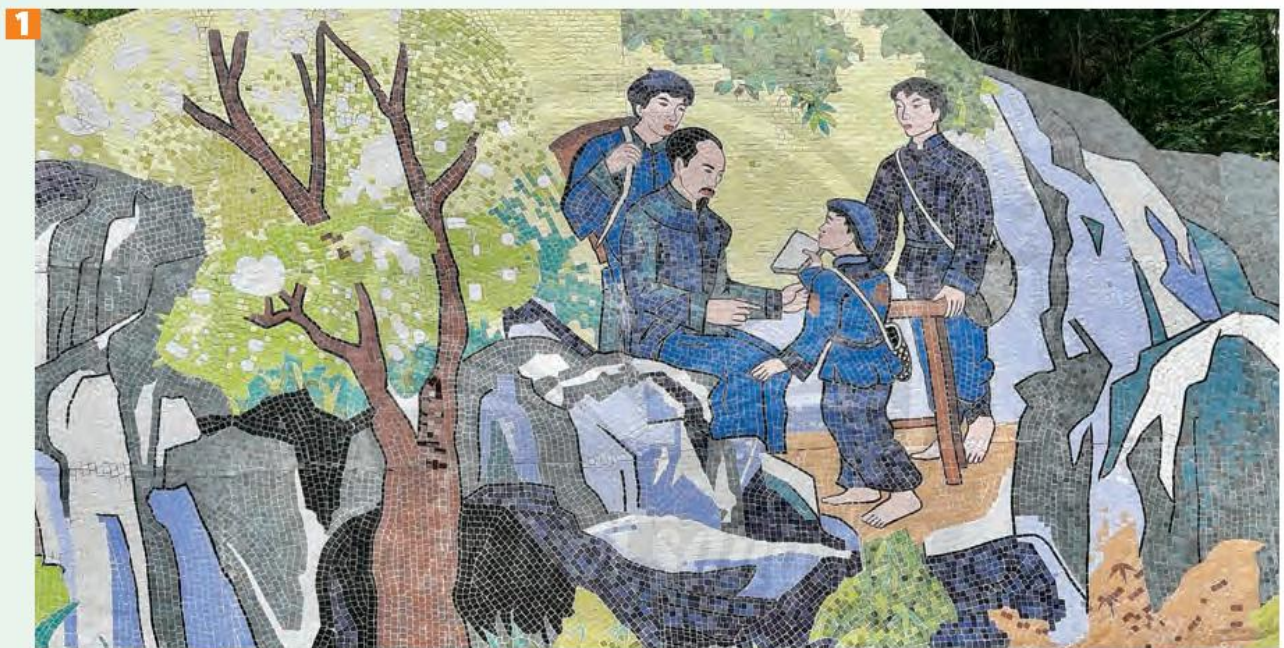
- Có thể tạo sản phẩm cá nhân hoặc nhóm.
- Nên bôi hồ vào hình và nền rồi ghép, dán các mảnh giấy màu.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Sản phẩm em yêu thích.
 - + Cách phối hợp màu sắc trong hình vẽ.
 - + Kỹ thuật cắt, ghép tranh.
 - + Ý tưởng sử dụng sản phẩm.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.
- Kể tên một bức tranh ghép mảnh mà em biết.

5 Tìm hiểu ứng dụng của tranh ghép gốm (Mosaic) trong đời sống

Quan sát để nhận biết nét đẹp, vai trò và hình thức ứng dụng của tranh ghép gốm trong cuộc sống.

1. Trích đoạn tranh ghép gốm vẽ Anh hùng liệt sĩ Kim Đồng, Cao Bằng. Ảnh: Quỳnh Nga

2. Tranh ghép gốm trong nhà thờ Chiesa di San Giovanni Evangelista (Chi-e-sa đi San Giô-và-ni I-van-giê-lít-ta), Italia. Ảnh: shutterstock.com

Nghệ thuật tranh ghép gốm (Mosaic) xuất hiện trong thời kì nghệ thuật Trung đại phương Tây, thường được sử dụng để trang trí trong các công trình kiến trúc. Ngày nay, nghệ thuật Mosaic được sử dụng rộng rãi trong kiến trúc, không gian công cộng để tạo vẻ đẹp cho công trình và phục vụ nhu cầu thưởng thức thẩm mỹ của công chúng.

Bài 13 CHẠM KHẮC ĐÌNH LÀNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được vẻ đẹp tạo hình và cách mô phỏng hình ảnh chạm khắc đình làng.
- Mô phỏng được một hình ảnh chạm khắc đình làng bằng đất nặn hoặc vật liệu dẻo.
- Phân tích được vẻ đẹp của hình khối, tỉ lệ trong sản phẩm mỹ thuật.
- Nêu được giá trị lịch sử, văn hoá của nghệ thuật điêu khắc đình làng.

CHUẨN BỊ

Giấy, bút, màu, đất nặn, dụng cụ khắc,...

1 Khám phá vẻ đẹp tạo hình của chạm khắc đình làng Việt Nam

1. Đá cầu, Đình Thố Tang, Vĩnh Phúc

2. Đấu vật, Đình Đại Phùng, Hà Nội

Quan sát hình và cho biết:

- Nội dung thể hiện.
- Hoạt động của nhân vật.
- Hình thức và chất liệu tạo hình.

3. Dựng cột buồm, Đình Ngọc Canh, Vĩnh Phúc

Ảnh 1, 2, 3: Trần Trung Hiếu

2

Cách mô phỏng hình ảnh chạm khắc trên đình làng

Quan sát hình và chỉ ra cách mô phỏng hình ảnh chạm khắc trên đình làng.

Đánh cờ, Đình Ngọc Canh, Vĩnh Phúc

Ảnh: Trần Trung Hiếu

1

2

3

4

1. Tạo khuôn hình có bề mặt phẳng để mô phỏng bức chạm khắc.
2. Xác định vị trí, tỉ lệ và vẽ phác hình sẽ mô phỏng.
3. Khắc theo nét và nạo bỏ đất tạo các khối lồi, khối lõm cho bức chạm khắc.
4. Tạo hình khối chi tiết, thể hiện đặc điểm bức chạm khắc mẫu và hoàn thiện sản phẩm.

Sử dụng đất nặn có thể mô phỏng được đường nét, hình khối của các hoạt cảnh chạm khắc trên đình làng ở Việt Nam.

3

Mô phỏng hình ảnh chạm khắc đình làng

Lựa chọn hình ảnh chạm khắc trên đình làng em thích và mô phỏng theo gợi ý.

Hình tham khảo:

Mảng chạm rồng và người, Đình Hương Canh, Vĩnh Phúc.

Ảnh: Trần Trung Hiếu

Sản phẩm của học sinh:

1

2

1. Khánh Duy (Hà Nội), Săn hổ, đất nặn.
2. Duy Nin (Quảng Ngãi), Trích đoạn mảng chạm rồng và người, đất nặn.

Lưu ý !

Có thể mô phỏng toàn bộ hay trích đoạn một phần tác phẩm chạm khắc.

4

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Sản phẩm em yêu thích.
 - + Nội dung hoạt động được thể hiện trong bức chạm khắc.
 - + Cách tạo khối mô phỏng hình mẫu.
 - + Cảm nhận về sự khác biệt của chất liệu giữa sản phẩm với bức chạm khắc mẫu.
 - + Hình khối mô phỏng sát với bức chạm khắc mẫu.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.
- Chia sẻ hình ảnh một bức chạm khắc mà em biết trong cuộc sống.

5

Tìm hiểu hình khối của tác phẩm chạm khắc đương đại

Quan sát hình để nhận biết hình khối của tác phẩm *Du kích Nam Trung Bộ* của nhà điêu khắc Nguyễn Xuân Thuỷ.

Nguyễn Xuân Thuỷ, *Du kích Nam Trung Bộ*, 1997, gỗ sơn thép, 57cm x 97cm.

Chạm khắc đình làng là những mảng chạm khắc gỗ trang trí làm tăng vẻ đẹp và tính độc đáo cho kiến trúc đình. Được phát triển mạnh mẽ trong các thế kỉ XVI – XVIII, chạm khắc đình làng thể hiện các đề tài sinh hoạt đời thường; trong đó hình tượng con người được khắc hoạ với dáng vẻ hồn nhiên, mộc mạc, hóm hỉnh; kĩ thuật chạm khắc tinh xảo; cảnh vật được cường điệu với không gian ước lệ theo nhiều điểm nhìn.

Chạm khắc đình làng là một trong những thành tựu nổi bật của mỹ thuật thời Trung đại, góp phần làm phong phú thêm kho tàng văn hoá tinh thần của dân tộc đồng thời tạo nền tảng cho sự phát triển của điêu khắc Việt Nam hiện đại.

Bài 14 NÉT, MÀU TRONG TRANH DÂN GIAN HÀNG TRỐNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được nét, màu đặc trưng và hình thức thể hiện của tranh dân gian Hàng Trống.
- Vẽ mô phỏng được một bức tranh dân gian Hàng Trống.
- Phân tích được nét, màu trong tranh dân gian Hàng Trống và trong bài vẽ.
- Có ý thức vận dụng các giá trị thẩm mỹ của tranh dân gian trong học tập và trong cuộc sống.

CHUẨN BỊ

Giấy, màu, bút vẽ, tranh dân gian Hàng Trống.

1

Khám phá nét, màu trong tranh dân gian Hàng Trống

Quan sát hình và cho biết:

- Hình ảnh trong tranh.
- Hình thức thể hiện của nét và màu trong tranh.

Múa rồng, tranh dân gian Hàng Trống

2

Cách vẽ mô phỏng theo tranh dân gian

Quan sát hình và chỉ ra cách vẽ mô phỏng theo tranh dân gian.

Tổ nữ ngồi, tranh dân gian
Hàng Trống

1

2

3

1. Vẽ phác để xác định hình mẫu trên giấy.
2. Vẽ hình chi tiết bằng nét theo tranh mẫu.
3. Vẽ màu có độ chuyển đậm nhạt theo hình mẫu.

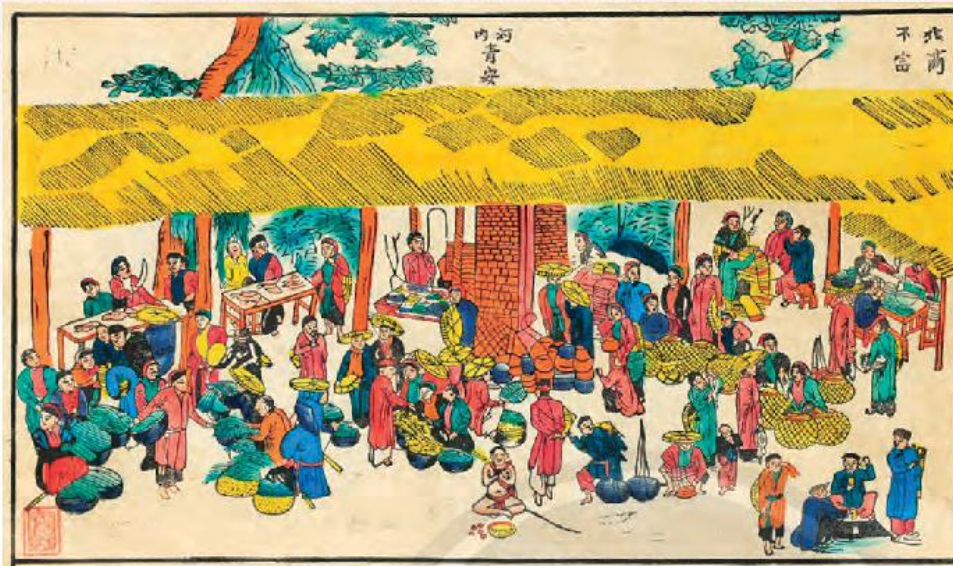
Tranh dân gian
Hàng Trống được
thực hiện bằng
cách sử dụng
khuôn in nét
rồi vẽ màu để
diễn tả hình khối.

3

Vẽ mô phỏng tranh dân gian Hàng Trống

- Lựa chọn bức tranh yêu thích để mô phỏng.
- Thực hiện theo gợi ý.

Hình tham khảo:

1. Chợ quê

2. Cá chép trông trăng

Sản phẩm của học sinh:

1. Trung Kiên (Bắc Ninh),
Thiếu nữ thổi sáo,
màu gouache.

2. Khánh Linh (Hải Phòng),
Công việc nhà nông, màu sáp.

Lưu ý !

Có thể mô phỏng toàn bộ hoặc trích đoạn của tranh mẫu.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích về:

- Bài vẽ em yêu thích.
- Nội dung của bức tranh.
- Cách thể hiện nét, màu trong tranh và trong bài vẽ.
- Nét đặc trưng của tranh dân gian Hàng Trống.
- Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ hoàn thiện hơn.

5 Tìm hiểu cách làm tranh dân gian Hàng Trống

Quan sát hình để nhận biết thêm cách làm tranh dân gian Hàng Trống.

*Nghệ nhân Lê Đình Nghiên
làm tranh dân gian
Hàng Trống
Ảnh: Nguyễn Thị Thu Hoà*

Tranh Hàng Trống là một trong những dòng tranh dân gian nổi tiếng của Việt Nam. Tranh thể hiện nhiều nội dung khác nhau nhằm phục vụ nhu cầu thẩm mĩ của người dân thành thị xưa. Dòng tranh này có cách diễn tả đường nét mềm mại, tinh tế, màu sắc tươi sáng, rực rỡ với lối vẽ cân màu.

Bài 15 TRANH VẼ THEO HÌNH THỨC ƯỚC LỆ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách vẽ tranh theo hình thức ước lệ của tranh dân gian.
- Vẽ được bức tranh thể hiện hoạt động ngày hè theo hình thức ước lệ.
- Phân tích được nét đặc trưng về tỉ lệ nhân vật, màu sắc, không gian trong tranh dân gian và trong bài vẽ.
- Có ý thức vận dụng nét đẹp của tranh dân gian trong học tập và sáng tạo.

CHUẨN BỊ

Giấy vẽ,
màu vẽ,
bút chì,
tẩy,...

1

Khám phá cách tạo hình trong tranh

Quan sát tranh và chỉ ra:

- Tỉ lệ của các nhân vật ở gần và xa trong tranh.
- Cách diễn tả không gian chiều sâu trong tranh.

Hứng dừa,
Tranh dân gian
Đông Hồ

2

Cách vẽ theo hình thức ước lệ của tranh dân gian

Quan sát hình và chỉ ra cách vẽ tranh theo hình thức ước lệ của tranh dân gian.

1

2

3

4

1. Vẽ phác hình các nhân vật, cảnh vật ở vị trí xa, gần trong tranh có tỉ lệ tương đương nhau.
2. Vẽ chi tiết nhân vật và cảnh vật.
3. Vẽ màu vào hình và nền tranh.
4. Vẽ nét chu vi cho hình, hoàn thiện bài vẽ.

Tranh vẽ các nhân vật có tỉ lệ tương đương với nhau, nhân vật xa ở phía trên, nhân vật gần ở phía dưới là mô phỏng cách vẽ ước lệ của tranh dân gian.

3

Vẽ tranh về hoạt động vui chơi trong ngày hè

- Xác định hoạt động vui chơi sẽ thể hiện.
- Vẽ tranh theo ý thích.

Sản phẩm của học sinh:

1. Khánh Linh (Hà Nội), Vui tươi, màu sáp và màu dạ.
2. Thu Lê (Nghệ An), Vui chơi ngày hè, màu nước.
3. Quỳnh Anh (Hà Nội), Nhảy sạp, màu sáp và màu dạ.

Lưu ý !

Nên lựa chọn vẽ tranh theo chiều dọc tờ giấy.

4

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Bài vẽ em yêu thích.
 - + Hoạt động trong bài vẽ.
 - + Cách thể hiện nhân vật, không gian trong bài vẽ.
 - + Sự tương đồng của bài vẽ với tranh dân gian.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để bài vẽ thể hiện rõ hơn nét đặc trưng của hình thức ước lệ trong tranh dân gian.
- Chia sẻ một bức tranh vẽ theo hình thức tranh dân gian mà em biết.

5

Tìm hiểu tranh vẽ theo hình thức ước lệ

Quan sát để nhận biết thêm cách thể hiện tranh theo hình thức ước lệ.

Trần Nguyên Đán, Nghệ nhân Hàng Trống – Hà Nội, 1976, khắc gỗ, 44,2cm x 42,5cm.

Ảnh: Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

Tranh dân gian Việt Nam có nhiều dòng khác nhau như: Tranh dân gian Đông Hồ (Bắc Ninh), Tranh Hàng Trống (Hà Nội), Tranh Kim Hoàng (Hà Nội), Tranh làng Sình (Huế),... Nhìn chung, các dòng tranh dân gian thường sử dụng cách diễn hình bằng nét và vẽ màu theo mảng, ít chú trọng vờn khối.

Bài 16 SẮC MÀU CỦA TRANH IN

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được nét đặc trưng của hình in và kĩ thuật tạo tranh in độc bản đơn giản.
- Tạo được tranh in từ mica.
- Phân tích được màu sắc, chất cảm của hình in trong sản phẩm mỹ thuật.
- Chỉ ra được đặc điểm của tranh in độc bản.

CHUẨN BỊ

Màu nước/màu gouache, bút vẽ, bút lông dầu, lô lăn màu/vải mềm, mica, hoặc vật liệu có bề mặt phẳng không thấm nước...

1

Khám phá vật liệu và hình thức in tranh độc bản

Quan sát hình và cho biết:

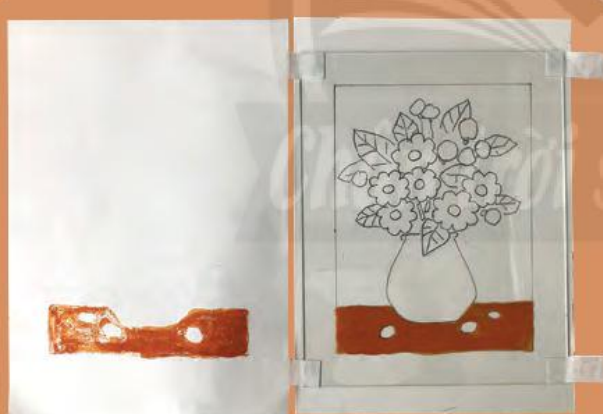
- Tên gọi và công năng của vật liệu, dụng cụ tạo tranh in.
- Sự khác nhau giữa hình vẽ và hình in.

2

Cách tạo bức tranh in từ mica

Quan sát hình và chỉ ra cách tạo bức tranh in từ mica.

1**2****3****4****5**

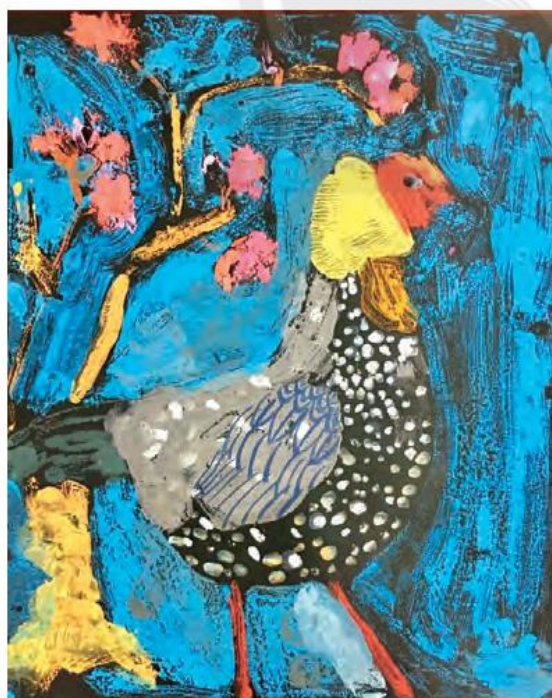
1. Vẽ hình bức tranh, đặt mica lên bản vẽ và dán cố định vào mặt bàn.
2. Đặt giấy in lên mica và dán cố định một cạnh để in.
3. Lật giấy, vẽ màu lên mica theo hình phác bên dưới.
4. Áp giấy in vào mica đã vẽ màu, dùng lô lăn hoặc vải mềm xoa lên giấy để in hình.
5. Điều chỉnh màu, hình in, hoàn thiện sản phẩm.

Tranh in từ mica thường tạo nên những mảng màu cho cảm giác xốp nhẹ, ít thấy trong tranh vẽ.

3

Tạo bức tranh in độc bản từ mica

- Xác định nội dung cần thể hiện, vẽ phác hình lên giấy có kích thước nhỏ hơn mặt mica.
- Chuẩn bị màu, dụng cụ in và thực hiện theo hướng dẫn.

Sản phẩm in của học sinh:

1. Thuý Linh (Hà Nội), Rừng cây, màu gouache.
2. Thành Trung (Hà Nội), Con gà, màu gouache.
3. Nhật Hạ (Kon Tum), Tháp Bút, màu gouache.

Lưu ý !

Có thể sử dụng các vật liệu có bề mặt phẳng không thấm nước như kính, gạch men, đá, ... để in.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích về:
 - + Sản phẩm em yêu thích.
 - + Cách phối hợp màu sắc.
 - + Chất cảm trên hình in.
 - + Kỹ thuật thể hiện tranh in.
 - + Ý tưởng điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.
- Chia sẻ về bức tranh in mà em biết.

5 Tìm hiểu tranh in

Quan sát tranh để nhận biết đặc điểm của nét, hình, màu trên tranh in.

Lê Huy Tiếp,
Thành cổ Quảng Trị,
2006, colograph và
in độc bản,
79cm x 64cm.

Tranh in từ mica là một thể loại in độc bản, được kết hợp giữa hội họa và đồ họa nên rất phong phú, đa dạng về ngôn ngữ tạo hình, từ các đường nét đồ họa đơn giản đến những hình vờn khối hay cách phối hợp màu sắc nhiều lớp, nhiều sắc độ như hội họa. Nhờ đó, bề mặt của tranh in độc bản thường rất độc đáo mà các bức tranh được tạo ra từ những kỹ thuật hội họa hay đồ họa khác không có được.

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được các hình thức mỹ thuật của mỗi bài học.
- Lựa chọn và trưng bày được các sản phẩm mỹ thuật.
- Chỉ ra được các yếu tố và nguyên lí mỹ thuật được sử dụng trong sản phẩm.
- Tự đánh giá được kết quả học tập môn Mỹ thuật của bản thân và tham gia đánh giá kết quả học tập của bạn.

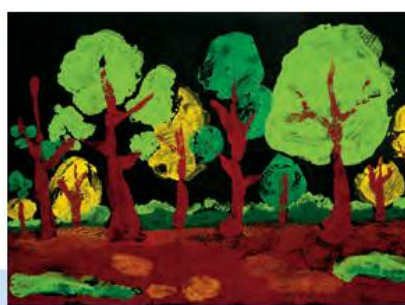
CHUẨN BỊ

Giấy vẽ, bút chì, tẩy, màu vẽ, băng dính, dây treo và sản phẩm của các bài học.

1

Lựa chọn sản phẩm mỹ thuật

- Tập hợp các sản phẩm đã thực hiện.
- Lựa chọn sản phẩm có chất lượng để trưng bày.

2**Trưng bày sản phẩm**

- Xác định không gian trưng bày sản phẩm.
- Lựa chọn cách trưng bày theo hình thức mỹ thuật hoặc theo nội dung chủ đề,...
- Thực hiện trưng bày sản phẩm mỹ thuật.

Lưu ý !

Sử dụng các vật dụng như bàn, ghế, giá vẽ, dây buộc,... để trưng bày.

3**Thuyết trình và toạ đàm về triển lãm**

Tham quan không gian trưng bày và thảo luận về:

- Các hình thức mỹ thuật được thể hiện trong khu trưng bày.
- Các yếu tố và nguyên lí mỹ thuật được sử dụng trong sản phẩm.
- Vai trò và cách ứng dụng sản phẩm vào cuộc sống.
- Tính thẩm mỹ trong không gian trưng bày.

4**Đánh giá kết quả học tập**

- Tự đánh giá kết quả học tập của bản thân.
- Tham gia đánh giá kết quả học tập của các bạn.

Giải thích thuật ngữ

Biểu trưng

Là những kí hiệu, hình ảnh, màu sắc, chữ viết, đường nét,... mang tính cô đọng và khái quát nhất, có chức năng thông tin, truyền đạt thông điệp qua kênh thị giác để biểu thị một ý niệm hay vấn đề nào đó trong đời sống xã hội. (Trang 11)

Cán màu (hay "vòn màu")

Là một kĩ thuật trong vẽ tranh dân gian truyền thống; người vẽ sử dụng bút lông mềm, một nửa đầu bút chấm màu, nửa đầu bút kia chấm nước, khiến cho nét bút khi đặt xuống mặt giấy đã có hai sắc độ đậm nhạt khác nhau. (Trang 63)

Chạm khắc

Là hành động khắc, vạch, khoét trũng,... trên chất liệu gỗ, đá, kim loại,... để tạo tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật bằng các kĩ thuật và dụng cụ như tròng tách, đục đẩy, đục phá, đục tinh, dao khắc, hoá chất ăn mòn,... (Trang 17)

Chất cảm

Là sự cảm nhận (mềm, mịn, nhẵn, thô, nhám,...) trên bề mặt của chất liệu, vật liệu tạo hình. (Trang 68)

Chữ cách điệu

Là chữ được biến đổi hình thức tạo hình làm tăng tính thẩm mỹ và tính trang trí. (Trang 6)

Đường diềm

Là sự sắp xếp một họa tiết hay nhóm họa tiết được lặp lại theo quy luật nhất định, tạo thành một dải trang trí kéo dài. (Trang 14)